

2024 Ιδιωτική Ασφαλιστική Αγορά Ετήσια Έκθεση

Insurance Transformation
The New Landscape

Δεκέμβριος 2024

kpmg.com/gr

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Με μια ματιά	6
KPMG 2024 Insurance CEO Outlook	8
Η Τεχνητή Νοημοσύνη αναδιαμορφώνει τον ασφαλιστικό κλάδο	12
Επίκαιρα φορολογικά θέματα	14
Ετήσια έρευνα KPMG	16
I Ασφάλιστρα και ασφαλιστικά έσοδα	18
II Ανάλυση ενεργητικού και παθητικού	21
III Κεφαλαιοποίηση και αποτελέσματα	25
IV Αποδοτικότητα και δραστηριότητα	27
V Τεχνικές (ασφαλιστικές) προβλέψεις	34
VI Αποζημιώσεις	39
VII Φερεγγυότητα (Solvency II)	40
Αναλύσεις και Συμπεράσματα	44

Στην KPMG ανανεώνουμε το καθιερωμένο μας ραντεβού με τον κλάδο της Ιδιωτικής Ασφάλισης με την 14η έκδοση της Ετήσιας Έκθεσης του 2024 για την Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, η οποία έχει πλέον καθιερωθεί ως ένα από τα βασικά εργαλεία ανάλυσης, σε υψηλό επίπεδο, της αγοράς της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελλάδα.

Στην Έκθεση για το 2024, θα βρείτε στατιστικά στοιχεία και αναλυτικό σχολιασμό που βοηθούν στην ανασκόπηση της αγοράς με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του 2023 σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9, καθώς και ανάλυση για τις τάσεις, τους κινδύνους και τις προοπτικές του κλάδου με έμφαση σε:

- Επίδραση ΔΠΧΑ 17 στις επιδόσεις των ασφαλιστικών εταιρειών.
- Νέες τάσεις και ασφαλιστικός μετασχηματισμός μέσα από την ματιά των κορυφαίων CEOs.
- Η τεχνητή νοημοσύνη στην πρώτη γραμμή μετασχηματισμού στον ασφαλιστικό τομέα.
- Στην ανάγκη μετασχηματισμού των εταιρειών και ιδιαίτερα στον εκσυγχρονισμό της οικονομικής διεύθυνσης.
- Ενημέρωση για εξελίξεις σε φορολογικά θέματα.

Η βασική ενότητα της Έκθεσης αναφέρεται στην ετήσια έρευνα για τη χρηματοοικονομική ανάλυση και κεφαλαιακή επάρκεια των Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έρευνά μας στηρίζεται κυρίως στα στοιχεία που αντλούνται από τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιρειών κατά ΔΠΧΑ 17, αλλά και από τις Καταστάσεις Φερεγγυότητας που δημοσιεύονται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο Φερεγγυότητας II, με στόχο την αρτιότερη και πληρέστερη ενημέρωση του αναγνώστη.

Ελπίζουμε να βρείτε στην έκδοση αυτή ωφέλιμα ευρήματα για εσάς και τον οργανισμό σας και είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε από κοντά τα θέματα που σας απασχολούν.

Φίλιππος Κάσος
Γενικός Διευθυντής
Ελεγκτικό Τμήμα, Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα

Με μια ματιά

Ασφάλιστρα ανά κάτοικο

	2023		2022		Μεταβολή 2022 - 2023	
	Ευρώπη	Ελλάδα	Ευρώπη	Ελλάδα	Ευρώπη	Ελλάδα
Ζωής (συμ. Υγεία)	1,847	292	1,812	267	2%	9%
Unit Linked	520	97	543	82	-4%	18%
Ζωή (εκτός Υγείας)	789	94	754	94	5%	0%
Υγεία	539	101	515	91	5%	10%
Γενικές	1,321	214	1,242	195	6%	10%
Αυτοκίνητο	405	101	381	95	6%	7%
Κατοικία	427	54	397	48	8%	14%
Λοιπές	489	58	464	53	5%	11%
Σύνολο	3,168	506	3,054	462	4%	9%

Πηγή: ΕΑΕΕ, ΕΙΟΠΑ

Δείκτες απόδοσης

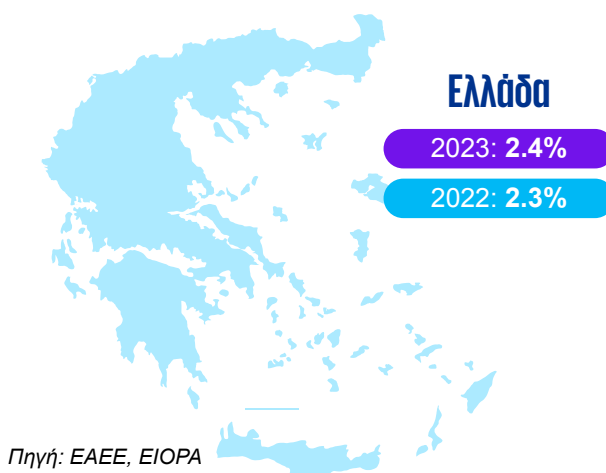

ΑΕΠ vs Ασφάλιστρα (%)

	Ελλάδα	Ευρώπη
ΑΕΠ		
2022	5.6%	3.5%
2023	2.3%	0.4%
Ασφάλιστρα		
2022	4%	1%
2023	9%	4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΕΑΕΕ

Ασφαλιστική διείσδυση

Πηγή: ΕΑΕΕ, ΕΙΟΠΑ

Συμβατικό περιθώριο κέρδους (CSM)

	GMM	VFA
Ετήσια Απόσβεση CSM	9.8%	9.6%
Σύνολο CSM (προς Ταμειακές Ροές)	20.7%	13.4%
Νέα Παραγωγή (New CSM)	6.2%	25.9%

Ζημιογόνα χαρτοφυλάκια (Loss component)

GMM	5.8%
PAA	0.2%
VFA	0.1%

SII και ταξινόμηση κεφαλαίων (Ελλάδα)

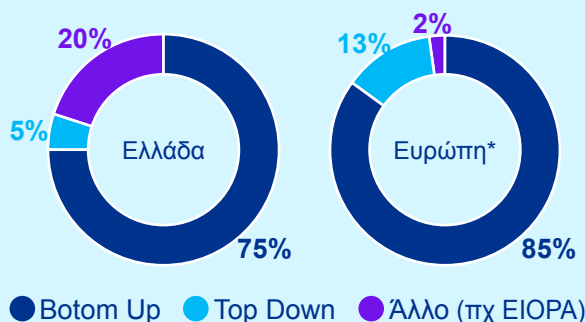
	SCR	TIER 1
2022	184%	91%
2023	177%	90%
	MCR	TIER 3
2022	505%	9%
2023	470%	10%

Πηγή: SFCRs

Ασφαλιστικό αποτέλεσμα (περιθώριο)

Μέθοδος προεξόφλησης

Πηγή*: ΕΙΟΠΑ

Μέθοδος προσαρμογής κινδύνου

	Ελλάδα	Ευρώπη*
CoC	57%	47%
VaR	43%	60%
Λοιπές	0%	15%

Πηγή*: ΕΙΟΠΑ, ορισμένοι ερωτηθέντες χρησιμοποίησαν περισσότερες από μία μεθόδους

Στατιστικά στοιχεία αυτοκινήτων (Ελλάδα)

	2021	2022	2023
Αριθμός ατυχημάτων σωμ. βλαβών (ανά 100 χιλ. οχήματα)	120	118	119
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (ανά εκατ. πληθυσμού)	56.0	57.4	55.6
Δείκτης ζημιών ΑΕΑ (Αστ. Ευθ.)	48%	57%	65%
Συνολικός δείκτης ΑΕΑ (Αστ. Ευθ. - Combined Ratio)	88%	98%	102%
Συχνότητα ζημιών*	8.9%	10%	9.6%
Μέσο κόστος ζημιών*	1142	1210	1265

Πηγή: Ανάλυση της KPMG, *Στατιστική Επετηρίδα Ασφάλισης Αυτοκινήτων (ΣΕΑΑ), ΕΛΣΤΑΤ

KPMG 2024 Insurance CEO Outlook

Από τον αγώνα για την υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) έως τις συνεχώς αυξανόμενες γεωπολιτικές ανησυχίες, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι σημερινοί CEOs είναι τεράστιες και περίπλοκες. Παράλληλα με αυτές τις εξωτερικές πιέσεις, οι εσωτερικές προκλήσεις όπως η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και η υβριδική εργασία, ωθούν τους Διευθύνοντες Σύμβουλους να είναι ευέλικτοι και προσαρμόσιμοι στη διαχείριση των ενδιαφερομένων μερών, ενώ παράλληλα παρακολουθούν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των οργανισμών τους.

Η KPMG σε ετήσια βάση, τα τελευταία έτη διεξάγει έρευνα για να αποτυπώσει τις προοπτικές αλλά και τις ανησυχίες των μεγάλων εταιρειών μέσα από την ματιά των κορυφαίων CEOs σε διάφορους κλάδους εκ των οποίων και ο ασφαλιστικός. Σύμφωνα με την έρευνα “Insurance CEO Outlook” της KPMG για το 2024, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 120 επικεφαλής ασφαλιστικών εταιρειών από όλο τον κόσμο, οι διευθύνοντες σύμβουλοι του κλάδου είναι αισιόδοχοι για τις προοπτικές ανάπτυξης των εταιρειών τους, με το 74% να εκφράζει αισιοδοξία για την επέκταση της επιχείρησής τους τα επόμενα τρία χρόνια σε κέρδη και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους.

Βασικά ευρήματα

Οικονομικές Προβλέψεις

74% των διευθύνοντων συμβούλων ασφαλιστικών οργανισμών είναι **σίγουροι** για τις **προοπτικές ανάπτυξης** της εταιρείας τους

Κορυφαίες προκλήσεις για το 2024

#1

Οικονομική αβεβαιότητα

#2

Gen AI και άλλες τεχνολογίες

#3

Πολιτική αβεβαιότητα

Top operational priorities for growth

Πρώθηση της ψηφιοποίησης και της συνδεσιμότητας **21%**

Εκτέλεση πρωτοβουλιών ESG **18%**

Employee Value Proposition (EVP) για την προσέλκυση και διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού **15%**

Τεχνολογία

68%

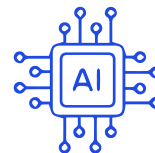

πιστεύει ότι η Gen AI είναι μια **μεγάλη απειλή**, αλλά

81%

συμφωνεί ότι είναι **κορυφαία επενδυτική** προτεραιότητα

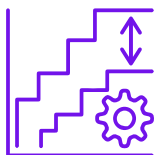
0%

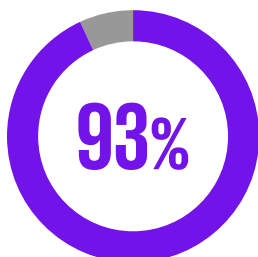
επισημαίνει ότι η εφαρμογή του **Gen AI** θα εξαλείψει περισσότερες θέσεις εργασίας από όσες δημιουργεί

Ανθρώπινο δυναμικό

62%

των CEOs ασφαλιστικών οργανισμών ανησυχούν για την **έλλειψη ταλέντων** που επηρεάζουν την επιχείρησή τους

αναμένεται να **αυξήσουν το μέγεθος** του ανθρώπινου δυναμικού τους τα επόμενα **τρία χρόνια**

ESG

63%

πιστεύει ότι θα επιτύχουν τους **Net Zero** στόχους τους μέχρι το 2030

NET ZERO

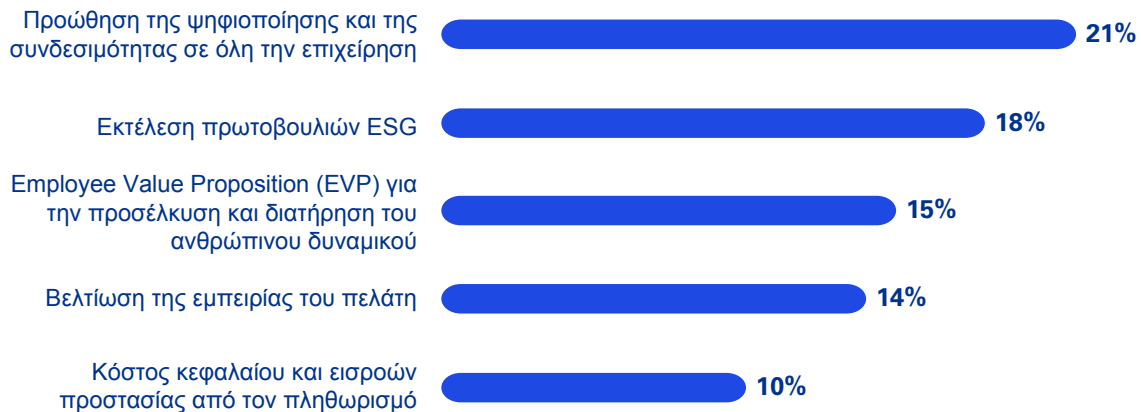
54%

των CEOs πιστεύουν ότι οι απαιτήσεις **ESG** αλλάζουν πιο γρήγορα από όσο μπορούν να συμβαδίσουν οι επιχειρήσεις τους

Πηγή: KPMG 2024 Insurance CEO Outlook

Οι πέντε κορυφαίες επιχειρησιακές προτεραιότητες για την επίτευξη αναπτυξιακών στόχων τα επόμενα τρία χρόνια

Πηγή: KPMG 2024 Insurance CEO Outlook

Βασικός στόχος για τους διευθύνοντες συμβούλους των ασφαλιστικών εταιρειών είναι η επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού, με το 81% των ερωτηθέντων να αναγνωρίζουν τη Gen AI ως κορυφαία προτεραιότητα επένδυσης. Οι ηγέτες του κλάδου αναγνωρίζουν τη βαρύτατη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών και επενδύουν ενεργά σε αυτές για να ενισχύσουν την παραγωγικότητα των εταιρειών τους και να διατηρήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ένα ταχέως εξελισσόμενο περιβάλλον.

Ταυτόχρονα, η έρευνα αποκαλύπτει βασικούς κινδύνους που μπορεί να επιβραδύνουν την υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης στον ασφαλιστικό τομέα. Το 86% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι ανησυχούν για τις ηθικές προκλήσεις της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης και σχεδόν τα τρία τέταρτα ανησυχούν για την ασφάλεια και τη συμμόρφωση - ιδιαίτερα δεδομένου του ελέγχου των νέων τεχνολογιών από τις ρυθμιστικές αρχές.

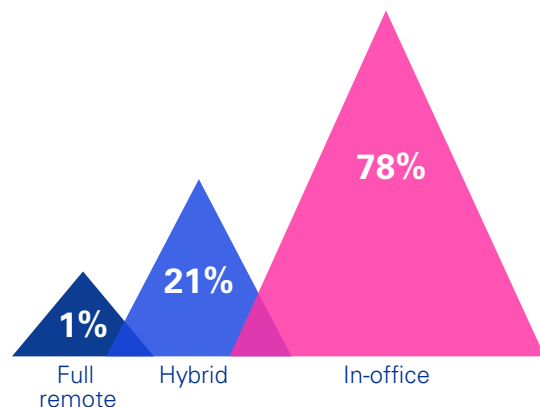
Ο ασφαλιστικός κλάδος επικεντρώνεται επίσης όλο και περισσότερο σε θέματα Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG), με το 70% των CEOs να δηλώνουν πρόθυμοι να πάρουν θέση σε ένα πολιτικά ή κοινωνικά αμφιλεγόμενο ζήτημα, ακόμη και αν το Διοικητικό Συμβούλιο ανησυχούσε για τους κινδύνους της δημόσιας τοποθέτησης. Ωστόσο, το 54% ανησυχεί για την ταχύτητα με την οποία εξελίσσονται οι προσδοκίες των μετόχων, που είναι μεγαλύτερη από την ικανότητα των επιχειρήσεων να προσαρμοστούν στην ανάγκη για μετρήσιμα αποτελέσματα ESG.

Στο επίκεντρο των στρατηγικών ανάπτυξης των ασφαλιστικών εταιρειών τίθενται το ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό. Η προσέλκυση νέων ταλέντων και η διατήρηση ενός διαφοροποιημένου ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί σημαντική ανησυχία, με το 62% των διευθυνόντων συμβούλων να αναγνωρίζουν ότι η έλλειψη ταλέντου

μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη των οργανισμών τους τα επόμενα τρία χρόνια, υποδεικνύοντας ότι ο ασφαλιστικός κλάδος αντιμετωπίζει προκλήσεις στην προσέλκυση και διατήρηση ανθρώπινου δυναμικού με τις κατάλληλες δεξιότητες για να προωθήσει την καινοτομία και το μετασχηματισμό.

Η φετινή έρευνα δείχνει ότι πολλοί ασφαλιστές προσπαθούν να διαφοροποιηθούν στο σκοπό του οργανισμού και την εργασιακή εμπειρία που προσφέρουν. 16% αναμένουν ότι η ESG στρατηγική τους θα τους βοηθήσει είτε να προσελκύσουν την επόμενη γενιά ταλέντων είτε να ενισχύσουν τους εργαζομένους τους. Το 21% αναφέρει ότι προσφέρουν στους υπαλλήλους μια μορφή υβριδικής εργασίας καταγράφοντας σημαντική μείωση από το 41% που δήλωσαν το ίδιο το 2023. Ενώ, το 42% απάντησαν ότι τοποθετούν περισσότερες επενδύσεις κεφαλαίου για την ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού τους.

Επιλογή εργασιακού περιβάλλοντος

Πηγή: KPMG 2024 Insurance CEO Outlook

Η Τεχνητή Νοημοσύνη αναδιαμορφώνει τον ασφαλιστικό κλάδο

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) αναδεικνύεται ως καταλυτικός παράγοντας για την αναδιαμόρφωση του ασφαλιστικού κλάδου ιδιαίτερα με την προσθήκη του Gen AI.

Σύμφωνα με την έρευνα της KPMG “Advancing AI across insurance”, η TN αναδιαμορφώνει τον κλάδο, επιτρέποντας στις ασφαλιστικές εταιρείες να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών τους, όπως η αυτοματοποίηση της διαχείρισης αιτημάτων αποζημίωσης, η ακριβέστερη αξιολόγηση κινδύνων και

η παροχή εξατομικευμένων προϊόντων και υπηρεσιών. Ωστόσο, παρά την αρχική υιοθέτηση της τεχνολογίας από ορισμένες εταιρείες, τις αυξημένες επενδύσεις, η εφαρμογή της σε μεγάλη κλίμακα παραμένει αργή, στερώντας από τις επιχειρήσεις το πλήρες ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που μπορεί να επιφέρει.

Υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης και της αυτοματοποίησης στην ασφάλιση

34% Η ηγεσία υποστηρίζει και έχει χρηματοδοτήσει τη στρατηγική, αλλά η εφαρμογή της καθυστερεί

23% Υπάρχει ένα στρατηγικό όραμα, αλλά η αποδοχή από τα στελέχη ή/και η έγκριση των επενδύσεων περιορίζει την πρόοδο

30% Ενεργούμε προληπτικά σε σχέση με τη στρατηγική μας και εμπλεκόμαστε συνεχώς

13% Σχεδιάζεται και δοκιμάζεται πιλοτικά μια στρατηγική, αλλά δεν έχει ακόμη ξεκινήσει μια ευρεία πρωτοβουλία

Πηγή: KPMG Global Tech Report 2024, KPMG International, September 2024. 165 insurance respondents.

Αν και η TN μπορεί να προσφέρει πρωτόγνωρες δυνατότητες, ενέχει και νέους κινδύνους. Είναι κρίσιμο οι εταιρείες να αξιολογήσουν προσεκτικά την ετοιμότητα των ψηφιακών τους υποδομών πριν προβούν σε ευρεία κλίμακα υιοθέτηση της τεχνολογίας, ώστε να αποφύγουν δυσλειτουργίες και να διασφαλίσουν την ισορροπία μεταξύ καινοτομίας και διαχείρισης κινδύνου.

Επιπλέον, η επιτυχία θα εξαρτηθεί από τη σημασία της ποιότητας των δεδομένων, καθώς οι εταιρείες θα πρέπει να στηρίζονται σε καθαρά και ακριβή δεδομένα για τη λήψη αποφάσεων, χωρίς να παραμερίζεται η ανθρώπινη κρίση. Η ύπαρξη μιας αξιόπιστης βάσης

δεδομένων και η κατάρτιση του προσωπικού στη χρήση αυτών θα επιτρέψουν την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της TN. Επίσης, η TN μπορεί να βελτιώσει τα μοντέλα κινδύνου μέσω της ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων, να επιταχύνει τη διαδικασία επεξεργασίας των αιτημάτων αποζημίωσης και να προσφέρει πιο προσαρμοσμένες ασφαλιστικές καλύψεις, ενισχύοντας την ακρίβεια και την αποδοτικότητα των υπηρεσιών.

Οι ασφαλιστικές εταιρείες πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις πιθανές αρνητικές συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από την εφαρμογή της TN, προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή ενσωμάτωσή της στις

επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Η χρήση του Gen AI μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την εμπιστευτικότητα και την ακρίβεια των δεδομένων, καθώς υπάρχει η πιθανότητα δημιουργίας εσφαλμένων πληροφοριών ή δεδομένων, επηρεάζοντας έτσι την ποιότητα των αποφάσεων. Επιπλέον, ενώ η TN μπορεί να συμβάλει στην ανίχνευση και αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων, μπορεί επίσης να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες εκμετάλλευσης από κακόβουλους παράγοντες.

Επίσης, η υψηλή κατανάλωση ενέργειας από την ανάπτυξη και λειτουργία μοντέλων TN ενδέχεται να επηρεάσει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και το κοινωνικό αντίκτυπο μίας εταιρείας αυξάνοντας το αποτύπωμα άνθρακα. Παρά τους κινδύνους αυτούς, η μη υιοθέτηση της TN θα μπορούσε να οδηγήσει τις ασφαλιστικές εταιρείες σε απώλεια ευκαιριών, μειώνοντας την ανταγωνιστικότητά τους σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο ψηφιακό περιβάλλον.

Για να αξιοποιήσουν πλήρως την TN, οι ασφαλιστικές εταιρείες πρέπει να αναπτύξουν συγκεκριμένες στρατηγικές για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας.

Οι προτάσεις περιλαμβάνουν:

- Αξιολόγηση TN 360°: Μια πλήρης ανάλυση των εσωτερικών δυνατοτήτων της TN για την ένταξή της στη συνολική στρατηγική της εταιρείας.

- Ανάπτυξη Παραδειγμάτων Χρήσης και Μοντέλων Λειτουργίας της TN: Δημιουργία μοντέλων βάσει των επιχειρηματικών στόχων, με εστίαση στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών και των υπηρεσιών.
- Αξιολόγηση Κινδύνων και Δημιουργία Πλαισίων Διακυβέρνησης: Καθορισμός σαφών πλαισίων για την προστασία των δεδομένων, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων.

Η TN έχει καθοριστική σημασία στον μετασχηματισμό του ασφαλιστικού κλάδου, προσφέροντας νέες ευκαιρίες για τη βελτιστοποίηση διαδικασιών όπως η αξιολόγηση κινδύνων, η αυτοματοποίηση των αιτημάτων αποζημίωσης και η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών. Παρά την αυξημένη επένδυση στην TN, η αργή υιοθέτησή της σε πλήρη κλίμακα εμποδίζει τις εταιρείες να αποκομίσουν το μέγιστο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Η επιτυχής ενσωμάτωσή της, συνοδευόμενη από κατάλληλη διακυβέρνηση και διαχείριση κινδύνων, μπορεί να προσφέρει στις ασφαλιστικές εταιρείες αυξημένη αποδοτικότητα, καλύτερη ανταπόκριση στις αλλαγές της αγοράς και βελτιωμένες υπηρεσίες προς τους πελάτες τους, καθιστώντας την TN έναν από τους βασικούς παράγοντες για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου στο μέλλον.

Βασικά ζητήματα για τους ασφαλιστές:

1 Οι οργανισμοί πρέπει να διαθέτουν ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα πριν από τη δημιουργία μοντέλων AI. Η εκτέλεση της AI με ανακριβή δεδομένα μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα, θέτοντας σε κίνδυνο τη φήμη καθώς και κανονιστικούς κινδύνους.

2 Καθώς αναπτύσσεται η στρατηγική, οι ηγετικές ομάδες θα πρέπει να επιδιώκουν, να καθορίσουν τους αρχικούς στόχους και να προσδιορίσουν τις περιπτώσεις χρήσης προτεραιότητας για να δημιουργήσουν βραχυπρόθεσμη απόδοση και δυναμική. Ξεκινήστε με μια σαφή εικόνα των σημερινών δυνατοτήτων στους βασικούς πυλώνες που προσδιορίστηκαν στην αξιολόγηση της ωριμότητας της AI. Προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι αυτό υποστηρίζεται από μια σαφή δομή διοίκησης, για τη διαχείριση και την παρακολούθηση της προόδου και της συμμόρφωσης. Αυτό θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μηχανισμούς αναθεώρησης που να καλύπτουν την παραγωγή και την αξιοπιστία, να αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες και να επιβεβαιώνουν ότι οι διαδικασίες ακολουθούνται σύμφωνα με τις συμφωνημένες κατευθυντήριες γραμμές.

3 Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι ομάδες διαθέτουν την κατάλληλη τεχνολογία και την ικανότητα να την ενσωματώσουν στις τρέχουσες διαδικασίες και το τοπίο του συστήματος για να επιτύχουν το καλύτερο αποτέλεσμα. Βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε τους κατάλληλους ανθρώπους και δεξιότητες πριν ξεκινήσετε.

4 Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένης της δυνητικής μεροληψίας των συστημάτων, μια δομημένη διαδικασία δοκιμών και επικύρωσης είναι το κλειδί για τη συνεχή αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των συστημάτων AI στο πλαίσιο συγκεκριμένων περιπτώσεων χρήσης, τον εντοπισμό θετικών αποτελεσμάτων και οφελών και την επίλυση τυχόν προβλημάτων.

5 Η επικοινωνία είναι σημαντική. Βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε τους κατάλληλους ανθρώπους και τη σωστή στρατηγική και ότι αυτό κοινοποιείται τόσο στους βασικούς ενδιαφερόμενους όσο και στην ευρύτερη επιχείρηση. Η κοινοποίηση της χρήσης του AI ως βοηθού μπορεί να βοηθήσει στην επιτυχή ενσωμάτωση και να παράσχει σαφήνεια σχετικά με το μέλλον των ρόλων.

Επίκαιρα φορολογικά θέματα

Στην Έκθεσή μας παρουσιάζουμε νεότερες φορολογικές διατάξεις και πρόσφατες αλλαγές στη φορολογία που θεωρούμε ότι ενδιαφέρουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

» Φορολογική μεταχείριση εισφορών σε TEA και Ομαδικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Με την Εγκύκλιο Ε.2060/2024 δόθηκαν διευκρινίσεις ως προς τα ερωτήματα που είχαν δημιουργηθεί μετά την τροποποίηση των άρθρων 14 και 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος σχετικά με τη φορολογική αντιμετώπιση των εισφορών και ασφαλιστρών εργαζόμενου και εργοδότη στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (TEA) και στα Προγράμματα Επαγγελματικής Ασφάλισης. Με την Εγκύκλιο αυτή διευκρινίζονται θέματα όπως:

- Τι περιλαμβάνεται στο «ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία» επί του οποίου εφαρμόζεται το πλαφόν του 20% για το ανώτερο όριο των εισφορών.
- Σε περίπτωση που τα καταβληθέντα εντός του έτους ποσά εισφορών ή/και ασφαλιστρών υπερβαίνουν το ανώτατο όριο 20% του ακαθάριστου εισοδήματος από μισθωτή εργασία, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στον εργαζόμενο, όπως προβλέπει η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας, και συνυπολογίζεται στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις και φορολογείται κατά τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις.
- Διευκρινίζεται το θέμα της προσαύξησης των συντελεστών σε περίπτωση πρόωρης εξαγοράς/ ρευστοποίησης ή/και ασφάλισης μετά τα 55 έτη.

» Υποχρεωτική ασφάλιση επιχειρήσεων και ιδιωτών

Με τον πρόσφατο Ν.5162/2024 μεταξύ άλλων εισήχθησαν οι κατωτέρω διατάξεις:

- **Μειώσεις φόρων** και μέτρων ενίσχυσης του εισοδήματος των πολιτών (πχ. μείωση ασφαλιστικών

εισφορών, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα, απαλλαγή φόρου εισοδήματος για 3 έτη για ακίνητα που θα ενοικιαστούν και που δηλώνονταν προηγουμένως ως κενά ή σε βραχυχρόνια μίσθωση κλπ.)

- **Τροποποιήσεις στην υποβολή των δηλώσεων φόρου εισοδήματος** (πχ. προθεσμία υποβολής 15 Μαρτίου με 15 Ιουλίου), στις δόσεις καταβολής του φόρου, κλιμακωτή έκπτωση φόρου ανάλογα με την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης κλπ.
- **Φορολογικές διατάξεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής:**
 - Αύξηση από το 10% στο 20% της έκπτωσης του ΕΝΦΙΑ για τα ακίνητα που ασφαρίζονται έναντι φυσικών καταστροφών (για ακίνητα μέχρι Ευρώ 500 000.),
 - Υποχρεωτική ασφάλιση επιχειρήσεων με ετήσια ακαθάριστα έσοδα πάνω από Ευρώ 500.000,
 - Υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων για φυσικές καταστροφές με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία τους
 - Απαλλάσσονται από τον φόρο τα ασφαλιστρα υγείας, για ασφαλισμένους ως 18 ετών. Για ομαδικά ή οικογενειακά ασφαλιστήρια, δεν καταβάλλεται φόρος για τα καλυπτόμενα μέλη που εμπίπτουν στην προαναφερόμενη απαλλαγή.
- **Τροποποίηση της φορολόγησης των ΑΚΕΣ.** Συνοπτικά, προβλέπεται εναλλακτική φορολόγηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ) που συστήνονται από 1.1.2025 εφεξής (κατ' επιλογήν των ΑΚΕΣ) είτε με το ισχύον σήμερα καθεστώς (σύμφωνα με το οποίο δεν φορολογείται το ΑΚΕΣ αλλά οι μεριδιούχοι του) είτε με ένα νέο

φορολογικό καθεστώς με το οποίο δεν φορολογούνται πλέον οι μεριδιούχοι στο επίπεδό τους αλλά το ίδιο το ΑΚΕΣ με φόρο 5% επί της διαφοράς μεταξύ της αξίας των εταιρικών συμμετοχών του ΑΚΕΣ την 31 Δεκεμβρίου κάθε φορολογικού έτους και του κόστους απόκτησης των συμμετοχών.

- **Απαλλαγή** (υπό προϋποθέσεις) από τον φόρο εισοδήματος για τα **ενδοομιλικά μερίσματα** που εισπράττει ελληνικό ΝΠ από ΝΠ εγκατεστημένο εκτός Ε.Ε (προσθήκη σχετικής διάταξης στο αρ. 48 ΚΦΕ) καθώς και για την υπεραξία από τη μεταβίβαση μετοχών ΝΠ εκτός Ε.Ε.

» Ενσωμάτωση της οδηγίας Pillar II

Με τον Ν. 5100/2024, ενσωματώθηκε στην ελληνική φορολογική νομοθεσία η εφαρμογή των Πρότυπων Κανόνων του Δεύτερου Πυλώνα του ΟΟΣΑ, όπως αυτοί αποτυπώνονται στο πλαίσιο των διατάξεων της οδηγίας της ΕΕ (2022/2523), και προβλέπεται η θέσπιση ενός ελάχιστου φορολογικού συντελεστή για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τους ημεδαπούς ομίλους μεγάλης κλίμακας.

» Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής (ΨΤΣ)

Με τον Ν.5135/2024 (ΦΕΚ Α' 147/16.09.2024) καταργείται το Τέλος Χαρτοσήμου και αντικαθίσταται με το Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής. Το Ψηφιακό Τέλος θα εφαρμόζεται σε συναλλαγές που καταρτίζονται από 1 Δεκεμβρίου 2024 ενώ μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2024 θα εφαρμόζεται το χαρτόσημο (εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στις μεταβατικές διατάξεις). Ο Κ.Ν.Τ.Χ. καταργείται από 1 Ιανουαρίου 2025.

Με την απόφαση της ΑΑΔΕ Α.1149/2024 καθορίστηκε ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης του ΨΤΣ, η διαδικασία, ο τρόπος υποβολής και απόδοσης της, καθώς και ο τρόπος επιστροφής του ΨΤΣ.

» Υποβολή συμφωνητικών ανάληψης τεχνικών έργων μέσω gov.gr

Η υποβολή των συμφωνητικών ανάληψης τεχνικών έργων από εργολάβο ή υπεργολάβο, που υπερβαίνουν τα Ευρώ 6.000, θα γίνεται πλέον ψηφιακά μέσω ειδικής εφαρμογής στην πύλη του gov.gr (απόφαση Α.1152/2024).

» Φόρος πώλησης μετοχών εισηγμένων σε χρηματιστήριο

Μειώθηκε από 0.2% σε **0.1%** ο φόρος πώλησης (φόρος χρηματιστηριακών συναλλαγών), που επιβάλλεται στην πώληση μετοχών εισηγμένων σε χρηματιστήριο (άρθρο. 9 παρ.2 Ν. 2579/1998).

» Κωδικοποίηση ΦΠΑ

Ο νόμος 5144/2024, αποτελεί πλέον τον **νέο Κώδικα ΦΠΑ**. Σημειώνουμε ότι ο νέος νόμος αποτελεί στην ουσία απλή κωδικοποίηση των ισχυουσών διατάξεων περί ΦΠΑ με σκοπό να αποκτήσει σαφέστερη και πιο συστηματοποιημένη μορφή, και να βοηθήσει στη συμμόρφωση των φορολογούμενων με τους διατάξεις του ΦΠΑ.

» Μείωση προστίμων σε περίπτωση αποδοχής πράξεων στα πλαίσια φορολογικού ελέγχου

Από 1 Οκτωβρίου 2024, τέθηκαν σε ισχύ στο σύνολό τους οι διατάξεις του άρθρ. 75 ΚΦΔ με βάση τις οποίες προβλέπεται η μείωση των προστίμων, εφόσον οι φορολογούμενοι αποδεχθούν τις πράξεις του φορολογικού ελέγχου σε διάφορα στάδια της διαδικασίας και αναγνωρίσουν την κύρια οφειλή τους. Τα ποσοστά της μείωσης των προστίμων είναι ανάλογα του σταδίου της διαδικασίας που πραγματοποιήθηκε η αποδοχή, και κυμαίνονται από **25% ως 50%**.

Ετήσια έρευνα KPMG

Η KPMG για δέκατη τέταρτη συνεχή χρονιά, με σκοπό την ποιοτική μελέτη του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης, πραγματοποίησε έρευνα σε επιλεγθέν δείγμα 20 εταιρειών ιδιωτικής ασφάλισης με τα τελευταία δημοσιευμένα και ελεγμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η έρευνα στηρίζεται στον υπολογισμό μιας σειράς σημαντικών αριθμοδεικτών σχετικών με την ασφαλιστική αγορά, που βοηθούν στην κατανόηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα, της Φερεγγυότητας και Κεφαλαιακής Επάρκειας αυτών αλλά και των κινδύνων που αντιμετωπίζουν.

Για την ανάλυση της Φερεγγυότητας και Κεφαλαιακής Επάρκειας αλλά και των επιμέρους κινδύνων, η έρευνα βασίστηκε στις ετήσιες Εκθέσεις Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που δημοσιεύουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις σύμφωνα με το νέο Πλαίσιο Φερεγγυότητας II και τον Ν.4364/2016.

Οι εταιρείες που έχουν επιλεγεί, δραστηριοποιούνται τόσο στους κλάδους Ασφαλίσεων Ζωής και Υγείας, αλλά και στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων και αποτελούν πάνω από το 75% της αγοράς σε όρους παραγωγής εγγεγραμμένων ασφαλιστρών από ασφαλιστικές εταιρείες εποπτευόμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος (7 Γενικές Ασφαλίσεις, 5 Ασφαλίσεις Ζωής, 8 Μικτές).

Για πρώτη φορά οι Δείκτες που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική Κατάσταση των εταιρειών έχουν αντληθεί από πρόσφατα εκδοθείς Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του 2023 που προετοιμάστηκαν με βάση το νέο λογιστικό πρότυπο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ΔΠΧΑ 17 καθώς και το ΔΠΧΑ 9 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα. Λόγω του γεγονότος αυτού, επιλέχθηκαν νέοι δείκτες που συνάδουν με τα καινούργια πρότυπα και μετρήσεις των προτύπων αυτών με διαχρονική ανάλυση από την ημερομηνία μετάβασης 1 Ιανουαρίου 2022.

Θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο σύνολο δεικτών που παρέχει τις «σωστές» πληροφορίες στους χρήστες αυτών, διότι υπάρχει μεγάλο πλήθος δεικτών που μπορεί να επιλεγθεί, αλλά και κάθε δείκτης μπορεί να οριστεί/ υπολογιστεί με διαφορετικό τρόπο.

Λόγω της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 έχουν παρατηρηθεί ιδιαίτερες μεταβολές από την ημερομηνία μετάβασης ως και το έτος 2023 που θεωρούμε ότι οφείλονται κυρίως σε προσαρμογές εμπειρίας και κατανόησης του προτύπου από τους υπευθύνους κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Θεωρούμε ότι χρειάζεται μια 5-ετία για να υπάρξει σταθεροποίηση των νέων δεικτών.

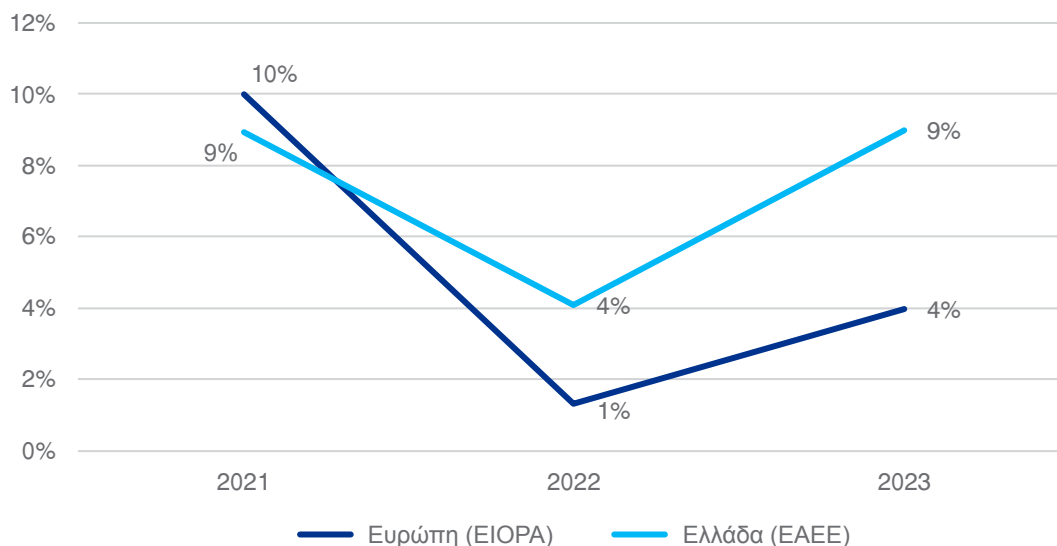
Η Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά, σύμφωνα με τα τρέχοντα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, αποτελείται από 34 εν ισχύ ασφαλιστικές επιχειρήσεις εκ των οποίων 31 εποπτευόμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τη ευρωπαϊκή οδηγία Solvency II και 3 εξαιρούμενες λόγω μεγέθους και αναλύονται ως εξής:

- 2 δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στις ασφαλίσσεις ζωής,
- 19 δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στις ασφαλίσσεις κατά ζημιών,
- 13 μικτές επιχειρήσεις,
- 190 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται μέσω καθεστώ ελεύθερης εγκατάστασης (υποκατάστημα) ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών με έδρα άλλος κράτος ΕΕ.

I. Ασφάλιστρα και ασφαλιστικά έσοδα

Ετήσια μεταβολή Ασφαλίσεων

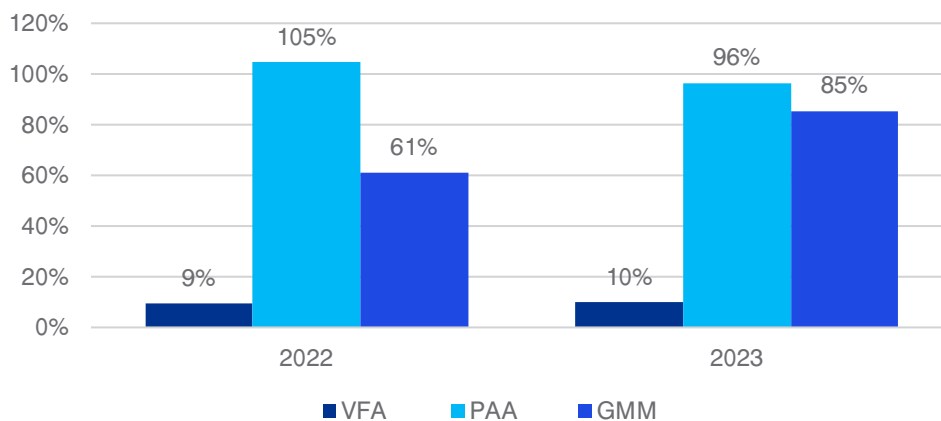
Με 9% αύξηση παραγωγής ασφαλίσεων το 2023 συνεχίστηκε η ανοδική πορεία της αγοράς τα τελευταία 3 έτη μετά το έτος της πανδημίας, ενώ και με τα τελευταία στοιχεία της ΕΑΕΕ η τάση αυτή εξακολουθεί και το 2024. Ένα μεγάλο μέρος της ανοδικής τάσης αφορά τις πληθωριστικές αυξήσεις, εντούτοις οι κλάδοι, της περιουσίας και των ασφαλίσεων ζωής, συνδεδεμένων με επενδύσεις, παρουσιάζουν σημάδια νέας παραγωγής.

Ασφαλιστικά έσοδα προς εισπραγμένα ασφαλίσιμα

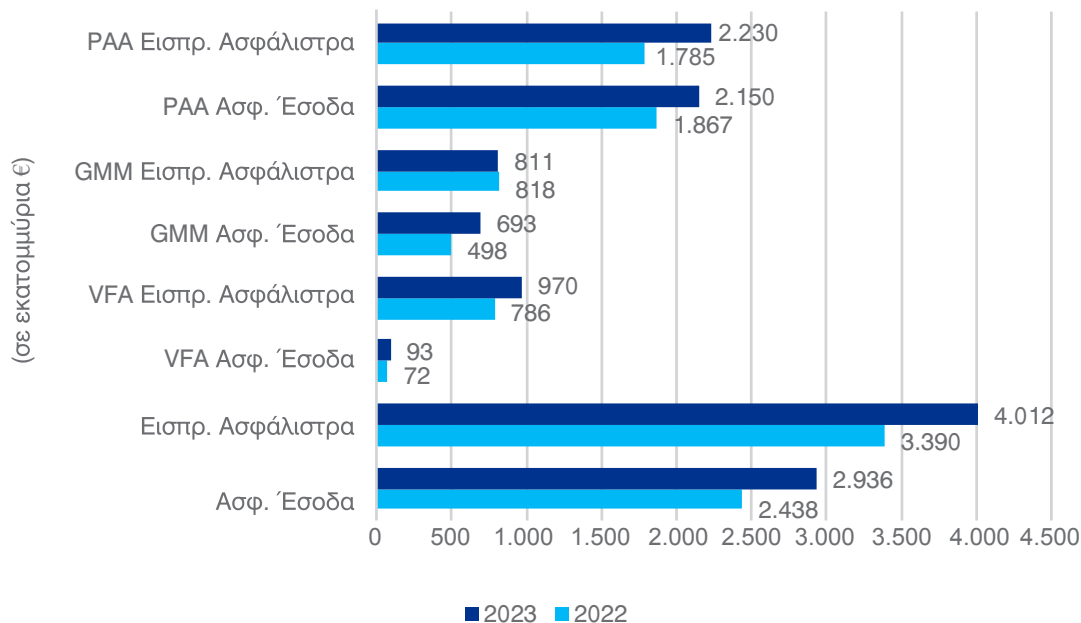
Μία από τις βασικές αλλαγές που επέφερε το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17 είναι η αποσύνδεση των εισπραγμένων ασφαλίσεων με το Έσοδο της ασφαλιστικής. Αυτό είναι εμφανές κυρίως στις ασφαλίσεις που είναι συνδεδεμένες με επενδύσεις (κυρίως με χρήση μεθόδου VFA), όπου το «επενδυτικό» στοιχείο δεν προσαυξάνει τα έσοδα.

Αντίθετα για τις ασφαλίσεις μικρής διάρκειας, η λογιστικοποίηση του εσόδου προσιδιάζει το προηγούμενο καθεστώς και λόγω της φύσεως της κάλυψης, τα δουλευμένα ασφαλίσιμα συνάδουν με τα έσοδα.

Οι επουσιώδεις διαφορές του νέου προτύπου στις γενικές ασφαλίσεις μικρής διάρκειας είναι ο λόγος για τον οποίο οι εταιρείες γενικών ασφαλίσεων (με χρήση μεθόδου ΡΑΑ) δεν είδαν τον τζίρο τους να μεταβάλλεται ουσιαστικά, ενώ οι Εταιρείες Ζωής και δη αυτές που έχουν σημαντική παραγωγή ασφαλίσεων συνδεδεμένες με επενδύσεις να παρουσιάζουν μια τελείως διαφορετική εικόνα Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Εντός του 2023 παρατηρήθηκαν αρκετές μεταβολές στις ταμειακές ροές σε σχέση με τις εκτιμήσεις για το έτος αυτό που συνέβαλε κυρίως στην αύξηση των εσόδων από χαρτοφυλάκια που επιμετρούνται με το γενικό μοντέλο (GMM).

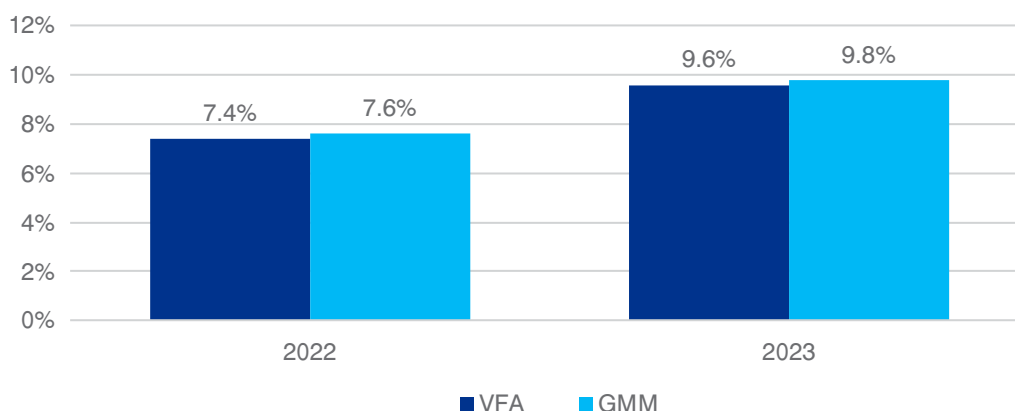
Ασφαλιστικά έσοδα και συμβατικό περιθώριο κέρδους

Απελευθέρωση Συμβατικού Περιθωρίου κέρδους

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία Ασφαλιστικού Εσόδου με το ΔΠΧΑ 17 είναι η «Ετήσια απόσβεση» της μελλοντικής κερδοφορίας που εκτιμάται κατά την εγγραφή μίας νέας ομάδας ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου. Εκφράζεται ως Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους (CSM) ενώ αναγνωρίζεται διακριτά εντός των υποχρεώσεων.

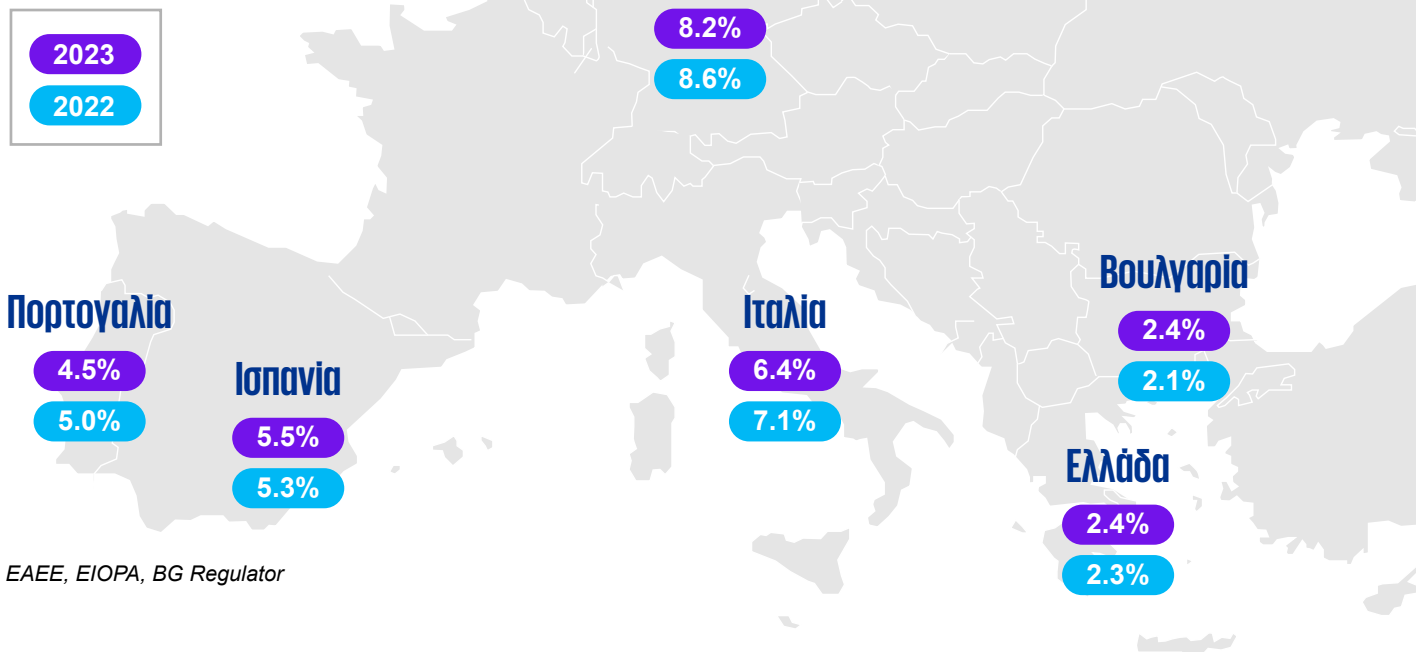
Ο δείκτης Απελευθέρωσης Συμβατικού Περιθωρίου Κέρδους προς Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους (CSM Release over Total CSM) εκφράζει το ποσοστό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους που απελευθερώνεται στα αποτελέσματα χρήσης. Παρατηρείται ότι το ποσοστό κυμαίνεται στο διάστημα 6%-14%, υποδηλώνοντας ότι η μέση διάρκεια ασφάλισης (years to maturity) και απόδοση του χαρτοφυλακίου είναι περίπου 10 ετών.

Λόγω της πρόσφατης μετάβασης και των πολύπλοκων υπολογισμών, απαιτείται μια περίοδος από τρία (3) έως πέντε (5) έτη για την σταθεροποίηση των δεικτών και ιδιαίτερα του CSM. Στην πρώτη περίοδο, τυχόν μεταβολές οφείλονται κυρίως σε επανεκτιμήσεις και όχι μεταβολές χαρτοφυλακίων.

Ασφαλιστική Διείσδυση (Ευρώπη)

Η ασφαλιστική διείσδυση σε μία χώρα (σχέση ασφαλιστικής παραγωγής με ΑΕΠ) είναι από τους κυριότερους δείκτες στην ασφαλιστική αγορά που λειτουργεί ως καθρέπτης για την ασφαλιστική συνείδηση των κατοίκων και την ωριμότητα της αγοράς. Στις προηγμένες ασφαλιστικά χώρες παρατηρούμε ότι η παραγωγή ασφαλιστρων αγγίζει έως και το 9% ενώ στις λιγότερες, όπως η δική μας, το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 2.5%. Σε παρόμοιες οικονομικά χώρες στην Ευρώπη, όπως η Πορτογαλία, η παραγωγή φτάνει και το 5% που υποδηλώνει και τις προοπτικές της αγοράς στην χώρας μας, αλλά και τα ερωτηματικά για τους λόγους που δεν έχει καταφέρει να κινηθεί ουσιαστικά ανοδικά όλα αυτά τα έτη.

Πηγή: EAEE, EIOPA, BG Regulator

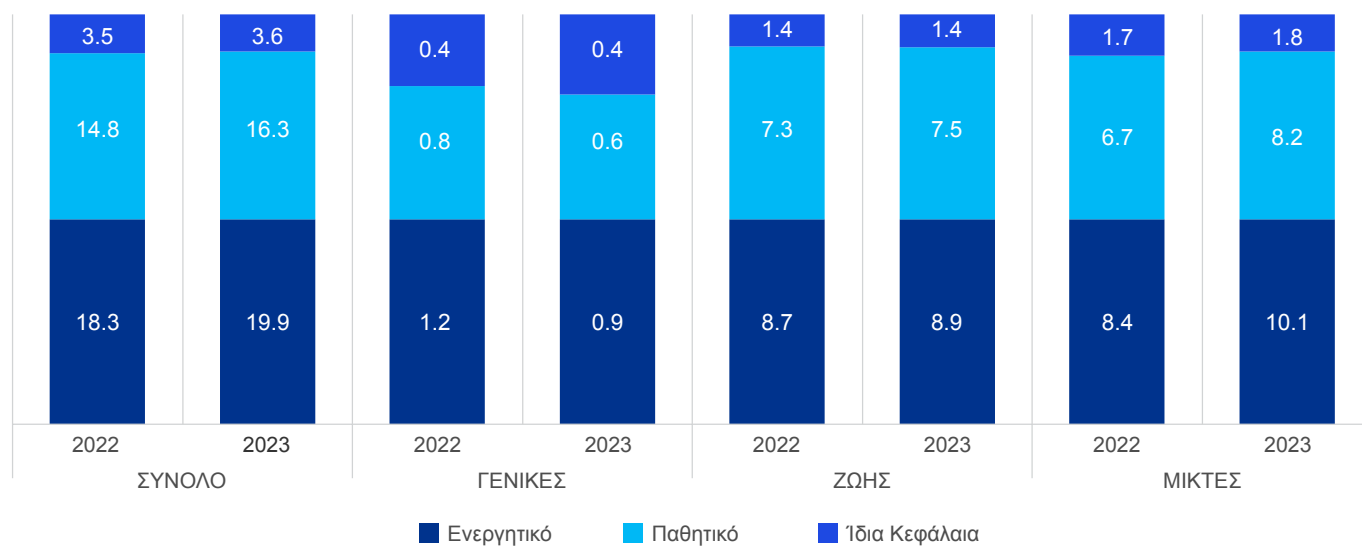
II. Ανάλυση ενεργητικού και παθητικού

Ενεργητικό - Ίδια Κεφάλαια κατά SII

Τα Ίδια Κεφάλαια κατά Solvency II κινήθηκαν ελαφρώς ανοδικά κατά 3% και στα Ευρώ 3.6 δισ. σε σχέση με το 2022 (Ευρώ 3.5), όπου είχαν μειωθεί αισθητά από το επίπεδο των Ευρώ 3.9 δισ. του 2021.

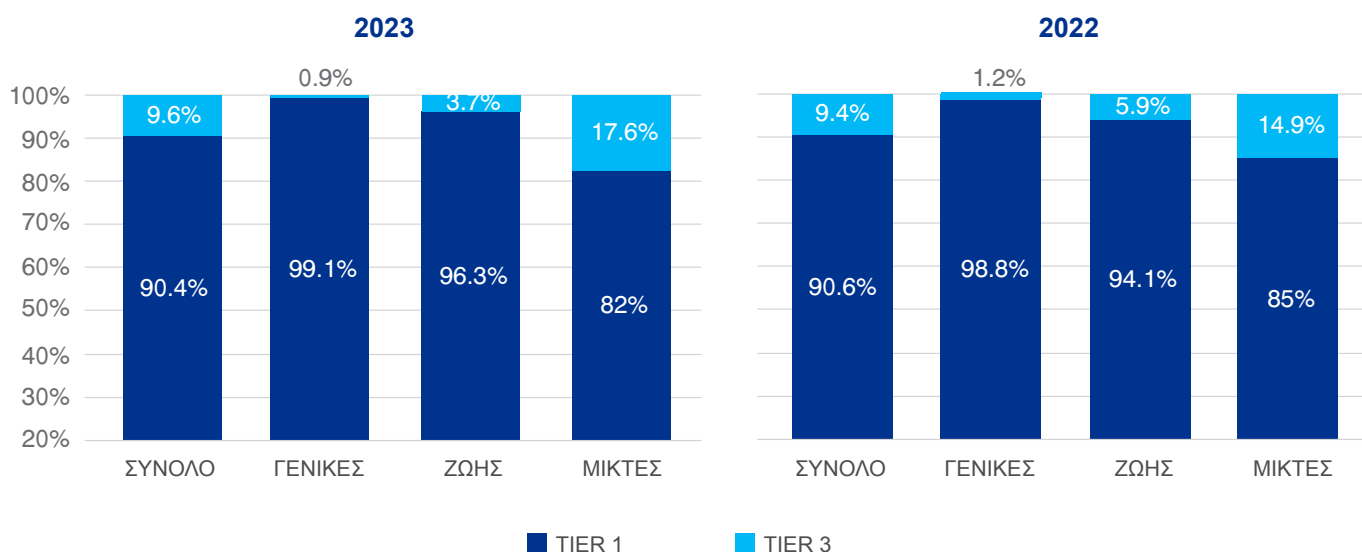
Οι αρνητικές επιδόσεις των ομολόγων το 2022 ουσιαστικά μείωσαν μέρος της περιουσίας και των Ιδίων κεφαλαίων.

Η Ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα διατηρεί ισχυρή κεφαλαιοποίηση με σκοπό την απορρόφηση τυχόν σημαντικών ζημιών ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου μία ασφαλιστική εταιρεία δεν ανήκει σε ένα ευρύ όμιλο με μεγαλύτερη δυνατότητα κάλυψης έκτακτων γεγονότων.

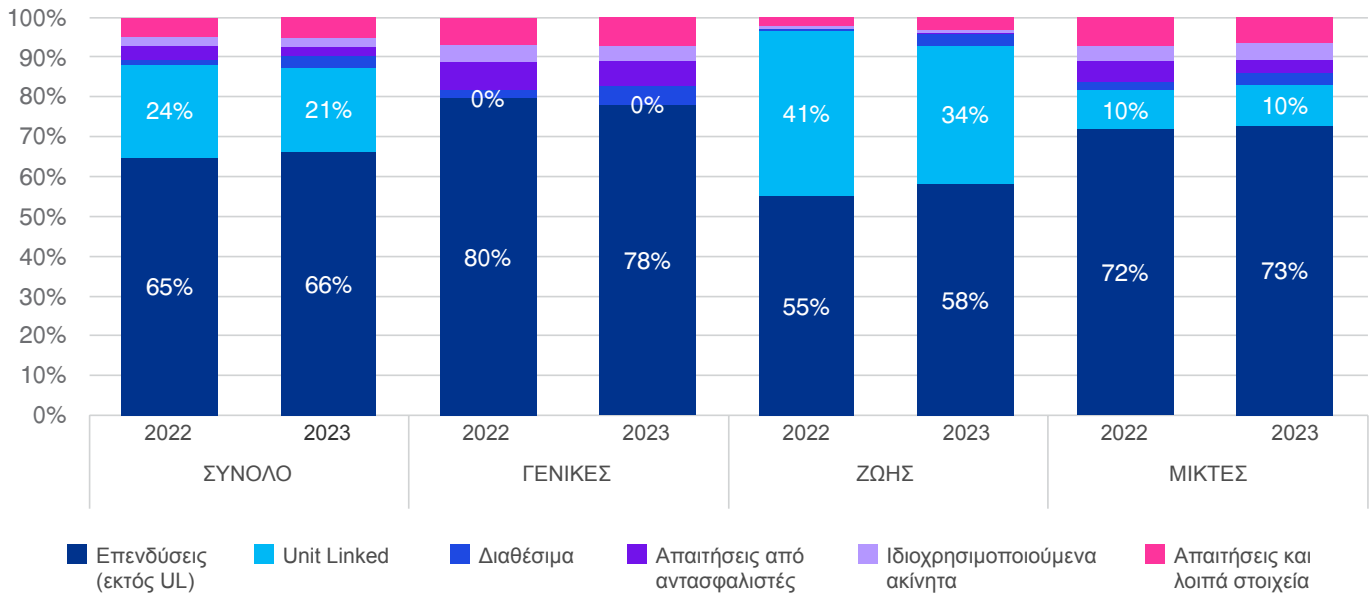
Ταξινόμηση Κεφαλαίων (Διαθέσιμα Κεφάλαια)

Χωρίς σημαντικές αλλαγές η ταξινόμηση ιδίων κεφαλαίων, έναντι της προηγούμενης χρήσης. Τα κεφάλαια επιπέδου 1 (Tier 1) παραμένουν ισχυρά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα, χωρίς περιορισμούς, για προστασία και τυχόν απορρόφηση ζημιών.

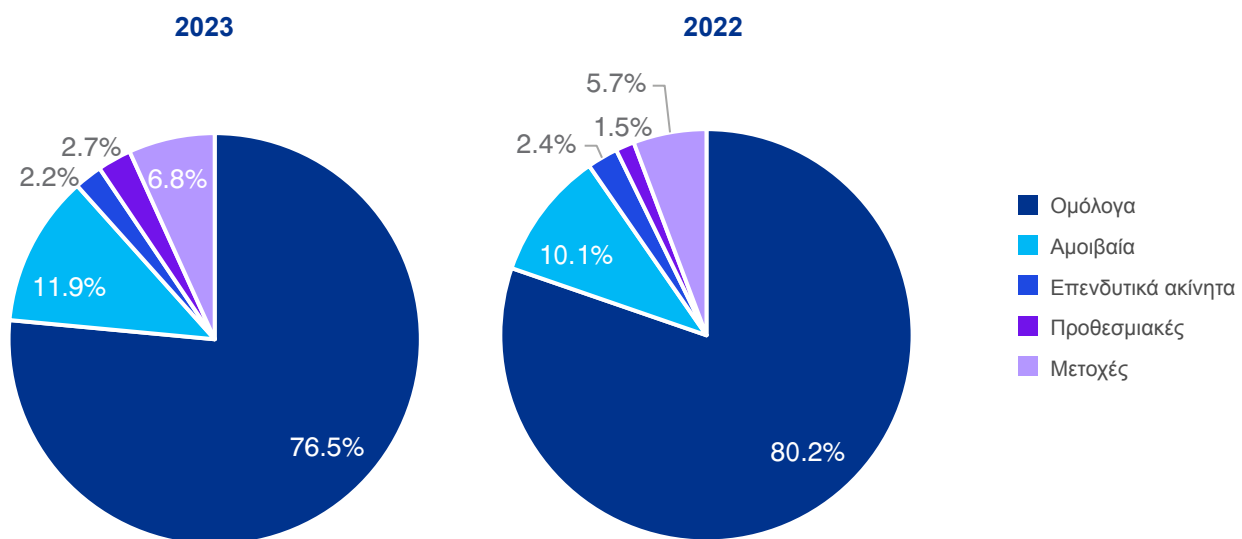
Σύνθεση Ενεργητικού ανά κλάδο ασφάλισης

Η σύνθεση του Ενεργητικού των Ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων παραμένει χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας να αποτελούν το 90%, ενώ τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού με χαμηλότερη ρευστότητα καταλαμβάνουν περίπου το 10% του συνόλου της περιουσίας. Παρατηρήθηκε μία αύξηση των Unit Linked που συνάδει τόσο με την αύξηση της παραγωγής όσο και τη βελτίωση των αποτιμήσεων.

Ανάλυση Επενδύσεων (εκτός Unit Linked)

Παρατηρείται ανοδική τάση για τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και εναλλακτικές επενδύσεις γενικότερα σε σχέση με την καθολική επενδυτική επιλογή των ομολογιακών χαρτοφυλακίων υψηλής διαβάθμισης που επικρατούσε τα προηγούμενα έτη. Τα ομόλογα παραμένουν το καλύτερο εργαλείο για τη στρατηγική συσχέτισης με αντίστοιχες υποχρεώσεις, αλλά και το ασφαλέστερο καταφύγιο για τους ασφαλιστές και κυρίως τις εταιρείες ζωής. Η μείωση γενικότερα ή και εξάλειψη σε ορισμένες περιπτώσεις των περιθωρίων στο ασφαλιστικό αποτέλεσμα αυξάνει τον σκεπτικισμό των διοικήσεων για εναλλακτικές τοποθετήσεις που προσφέρουν υψηλότερες αποδόσεις (αλλά και κίνδυνο).

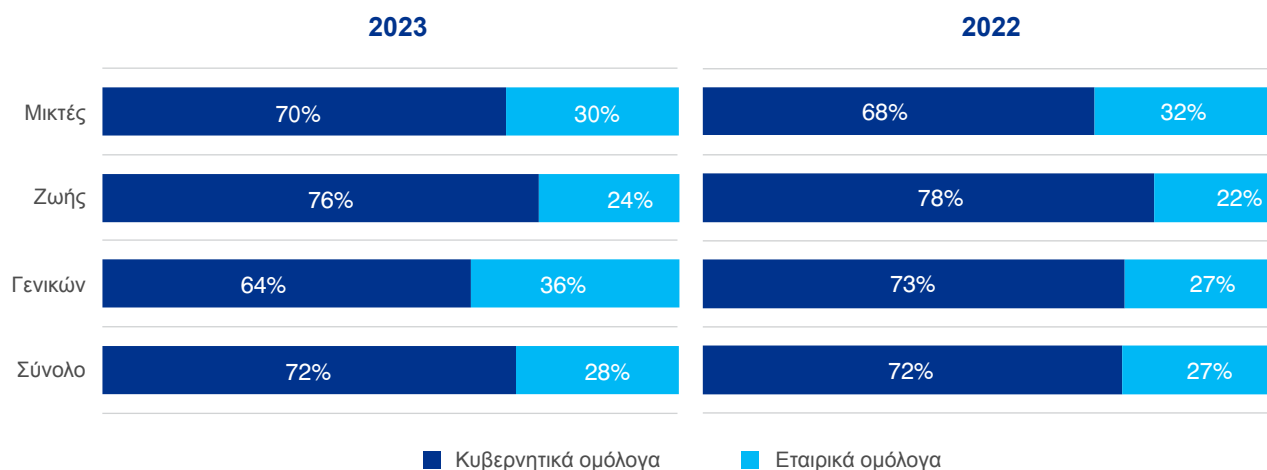
Ανάλυση Συνόλου Επενδύσεων σε Ελλάδα και Ευρώπη

Παρατηρούμε σταθερή επενδυτική πολιτική από τις Ελληνικές ασφαλιστικές με επίκεντρο τα Ομολογιακά χαρτοφυλάκια, με μία ωστόσο διστακτική στροφή σε εναλλακτικές επενδύσεις και αμοιβαία κεφάλαια. Αντίθετα, εμφανείς οι διαφοροποιήσεις στη σύνθεση χαρτοφυλακίου μεταξύ ελληνικών επιχειρήσεων και μέσου όρου Ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις Ευρωπαϊκές εταιρείες να συμπεριλαμβάνουν στο χαρτοφυλάκιο τους μετοχικές επενδύσεις σε μεγαλύτερο βαθμό.

Ανάλυση Επενδύσεων	Ευρώπη		Ελλάδα	
	2023	2022	2023	2022
Ομόλογα	37%	38%	56%	60%
Unit Linked	25%	24%	26%	24%
Δάνεια	4%	4%	1%	1%
Μετοχές	2%	2%	2%	1%
Συμμετοχές	13%	13%	3%	3%
Αμοιβαία κεφάλαια	16%	16%	9%	8%
Παράγωγα	1%	1%	0%	0%
Προθεσμιακές καταθέσεις	1%	1%	2%	1%
Επενδυτικά Ακίνητα	1%	1%	2%	2%
Λοιπές επενδύσεις	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

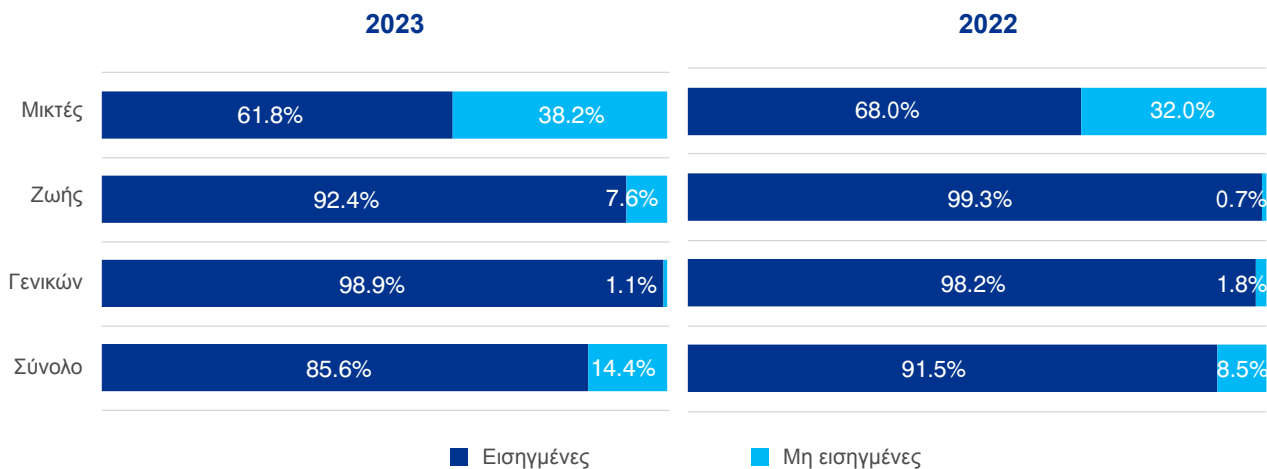
Σύνθεση Ομολόγων

Δεν παρατηρήθηκαν αξιοσημείωτες μεταβολές στη σχέση των κρατικών ομολόγων με εταιρικά, πλην των εταιρειών γενικών ασφαλίσεων, όπου φαίνονται πλέον πιο ελκυστικές οι αποδόσεις των νέων εκδόσεων εταιρικών ομολόγων δεδομένου και της σταθεροποίησης των αγορών.

Μετοχικές Επενδύσεις Σύνθεση

Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές η σύνθεση των μετοχικών επενδύσεων με προτίμηση σε εισηγμένες μετοχικές επενδύσεις, εντούτοις, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως σχετικά με τη μείωση των περιθωρίων ασφαλιστικών κερδών, οι διοικήσεις πλέον στρέφονται σε εναλλακτικές τοποθετήσεις που μπορεί να περιλαμβάνου και private equity funds.

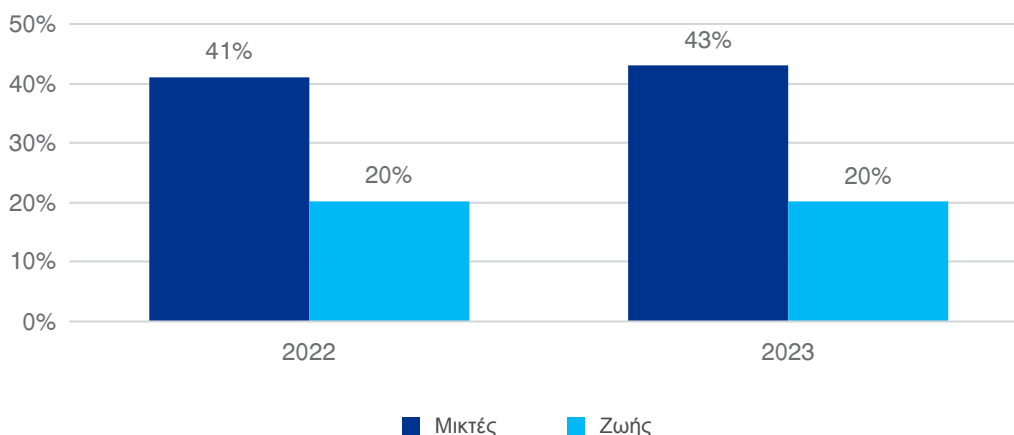

Επενδυτικά προς Ασφαλιστικά Συμβόλαια

Η κατάταξη ασφαλιστικών χαρτοφυλακίων ως επενδυτικά και η επιμέτρησή τους εκτός του ασφαλιστικού λογιστικού προτύπου (πλέον με βάση το λογιστικό πρότυπο των χρηματοοικονομικών μέσων – ΔΠΧΑ 9) δεν αποτελεί νέα απαίτηση από το ΔΠΧΑ 17. Ωστόσο, λόγω των αρκετών διευκρινίσεων και της γενικότερης επανεξέτασης των χαρτοφυλακίων για σκοπούς της μετάβασης, επήλθαν ορισμένες επανακατατάξεις στην αγορά και αύξηση γενικότερα των χαρτοφυλακίων που κατατάσσονται και εμφανίζονται στις Υποχρεώσεις διακριτά ως Επενδυτικά.

Τα χαρτοφυλάκια αυτά αφορούν κυρίως σε Unit Linked, DAF και Pure Endowments που είτε δεν έχουν σημαντικές ασφαλιστικές καλύψεις ή/και δεν έχουν χαρακτηριστικά συμμετοχής σε κέρδη. Τα τελευταία (με χαρακτηριστικά συμμετοχής σε κέρδη), αν και επενδυτικά επιλέγονται από τις διοικήσεις να κατατάσσονται εντός των ασφαλιστικών χαρτοφυλακίων και επιμετρούνται ως ασφαλιστικά με όσα σχετικά ορίζονται από το ΔΠΧΑ 17.

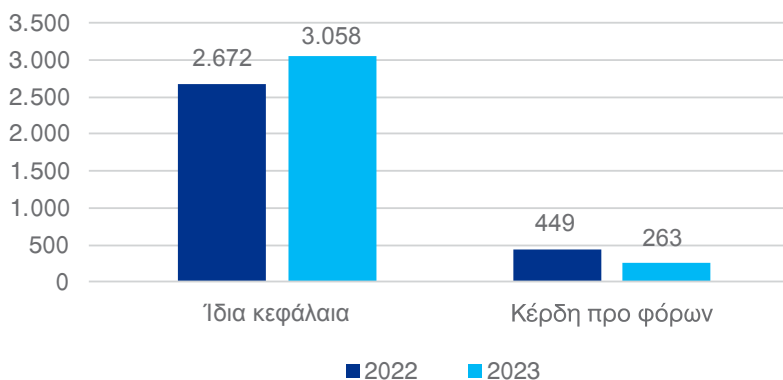
Σχέση επενδυτικών προς ασφαλιστικών συμβολαίων

III. Κεφαλαιοποίηση και αποτελέσματα

Ίδια Κεφάλαια (ΔΠΧΑ) - Κέρδη Προ Φόρων (σε εκατ.)

Τα Ίδια Κεφάλαια κατά ΔΠΧΑ κινήθηκαν ανοδικά παρά την μείωση της κερδοφορίας λόγω των αυξημένων αποζημιώσεων από τα ακραία φυσικά φαινόμενα αλλά και του αρνητικού αποτελέσματος του κλάδου αυτοκινήτου. Σε αυτό συνέβαλε η διακράτηση των όποιων κερδών καθώς και η βελτίωση των αποτιμήσεων των ομολόγων σε σχέση με την σημαντική μείωση του 2022.

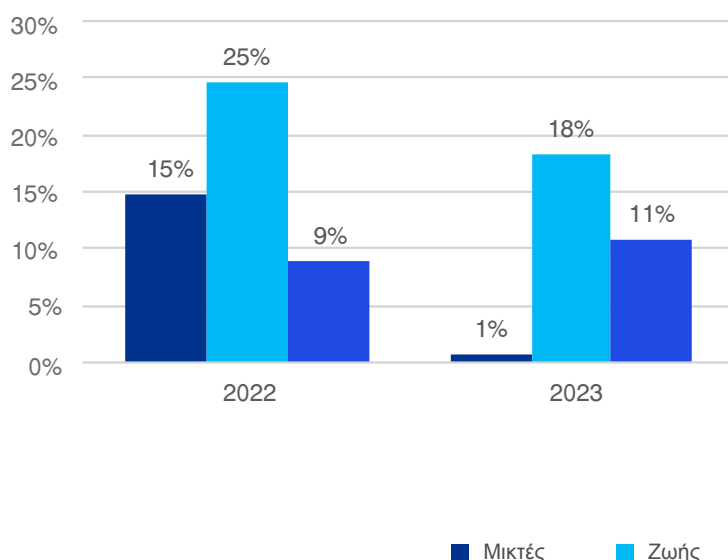

Απόδοση κεφαλαίων (ROE)

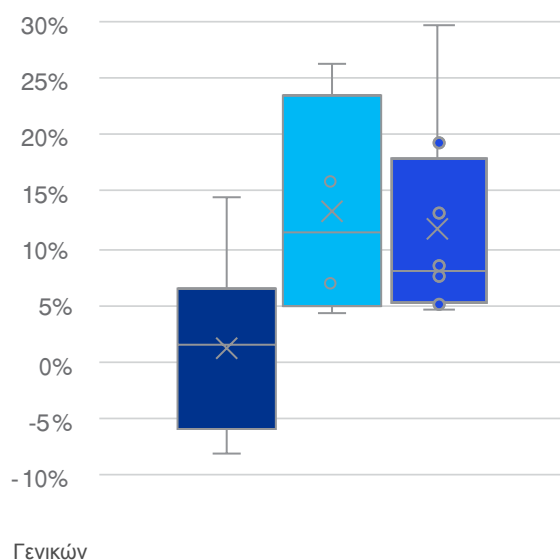
Ο δείκτης Απόδοσης Κεφαλαίων (Return On Equity, ROE) εμφανίζει το λόγο του αποτελέσματος χρήσης προς τα Ίδια Κεφάλαια. Στο διάγραμμα παρουσιάζεται η απόδοση σε προ φόρων επίπεδο οπότε η καθαρή μετά φόρων απόδοση υπολογίζεται κατά περίπου 22% μειωμένη. Παρατηρούμε τις αυξημένες αποδόσεις για τις ασφαλιστικές Ζωής, όπου η απόδοση των επιτοκίων μετά τα μέσα του 2022, η οποία συνεχίστηκε και το 2023, βοήθησε σημαντικά στις αποδόσεις των χαρτοφυλακίων και τη μείωση των υποχρεώσεων λόγω προεξόφλησης.

Στις μικτές εταιρείες όπου συμπεριλαμβάνονται σημαντικά χαρτοφυλάκια γενικών ασφαλίσσεων επέδρασαν αρνητικά στην κερδοφορία τους τα ακραία φυσικά φαινόμενα του καλοκαιριού εξανεμίζοντας σε αρκετές περιπτώσεις τις θετικές επιπτώσεις στα χαρτοφυλάκια τους από την άνοδο των επιτοκίων.

Απόδοση κεφαλαίων - ROE (προ φόρων)

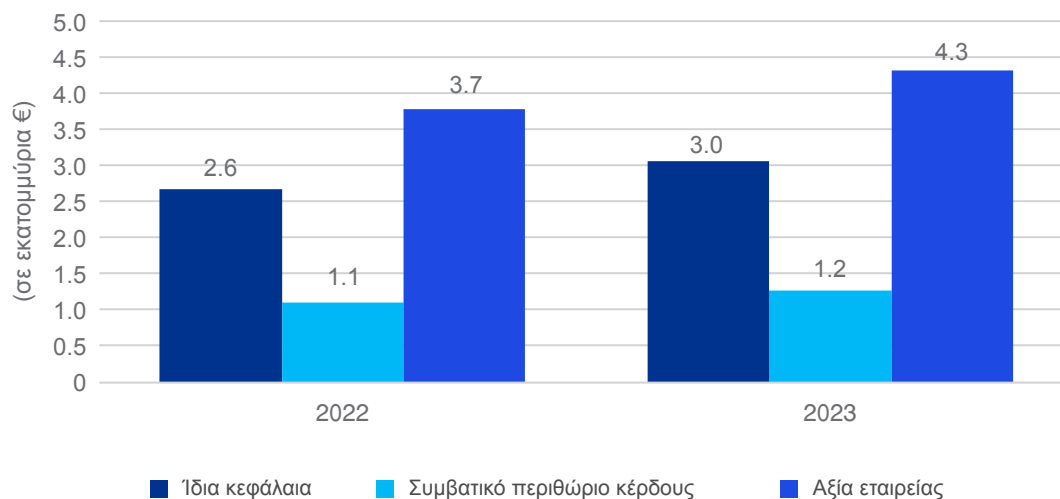
Απόδοση κεφαλαίων διακύμανση τιμών - ROE (προ φόρων)

Αξία Εταιρείας

Το Συμβατικό περιθώριο κέρδους μας δίνει εξαιρετικές πληροφορίες για την μελλοντική κερδοφορία του εν ισχύ χαρτοφυλακίου ζωής, οπότε αν συνδυαστεί αυτό με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων σε μία ασφαλιστική εταιρεία που αντανακλάει και τα απαιτούμενα εποπτικά κεφάλαια αποδίδουν, υπό προϋποθέσεις, είναι μία καλή ένδειξη για την «αξία» της επιχείρησης.

Ο δείκτης της αξίας της εταιρείας απεικονίζει το άθροισμα του συμβατικού περιθωρίου κέρδους (CSM) και των ιδίων κεφαλαίων (equity) των εταιρειών της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς. Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, μεταξύ 2022 και 2023 ο δείκτης έχει αυξηθεί, λόγω τόσο των ιδίων κεφαλαίων αλλά και του CSM το οποίο παρέμεινε στο 29% της συνολικής αξίας και στο 40% επί των Ιδίων Κεφαλαίων.

IV. Αποδοτικότητα και δραστηριότητα

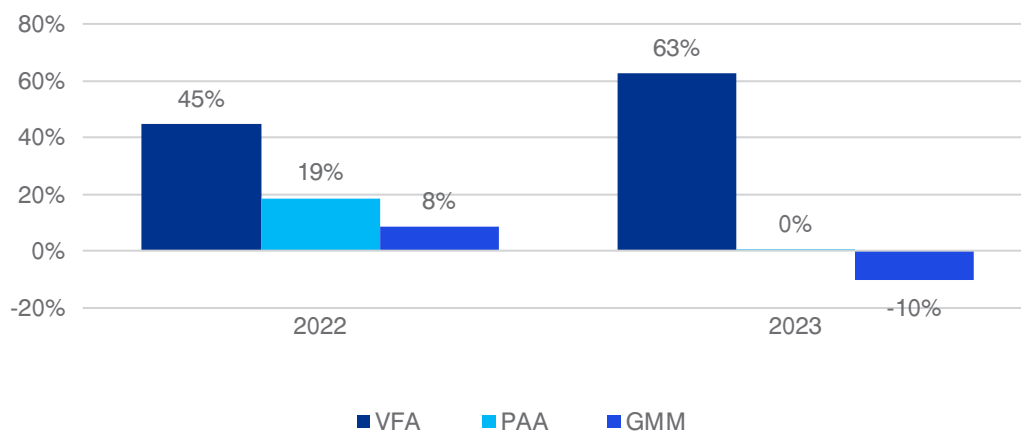
Ασφαλιστικό Μικτό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης (Insurance Gross Margin)

Ασφαλιστικό Αποτέλεσμα προς Ασφαλιστικά Έσοδα – πρό ανασφάλιση

Ο δείκτης Ασφαλιστικό Αποτέλεσμα προς Ασφαλιστικά Έσοδα (πρό ανασφάλισης) απεικονίζει το μικτό ασφαλιστικό αποτέλεσμα που πλέον με το ΔΠΧΑ 17 εμφανίζεται υποχρεωτικά διακριτά στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων παρέχοντας εξαιρετική πληροφορία για την κύρια δραστηριότητα της εταιρείας εκτός των επενδυτικών και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων.

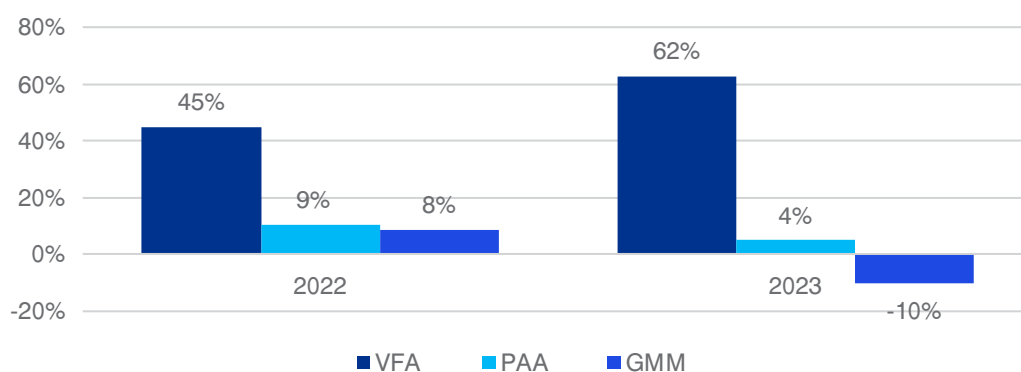
Παρατηρούμε την αύξηση της μικτής κερδοφορίας στα χαρτοφυλάκια συνδεδεμένα με επενδύσεις αντανakλώντας τη σημαντική άνοδο της παραγωγής. Αντίθετα, η αύξηση του δείκτη ζημιών στο αυτοκίνητο και οι ζημιές στους τεχνικούς κλάδους κυρίως λόγω των ακραίων φυσικών καταστροφών επίδρασε αρνητικά στα χαρτοφυλάκια PAA και GMM αντίστοιχα.

Το αυξημένο ποσοστό δεν αντανakλά και το μέγεθος της κερδοφορίας λόγω του γεγονότος ότι τα έσοδα αφορούν κυρίως την αμοιβή διαχείρισης των χαρτοφυλακίων και όχι το συνολικό ασφάλιστρο.

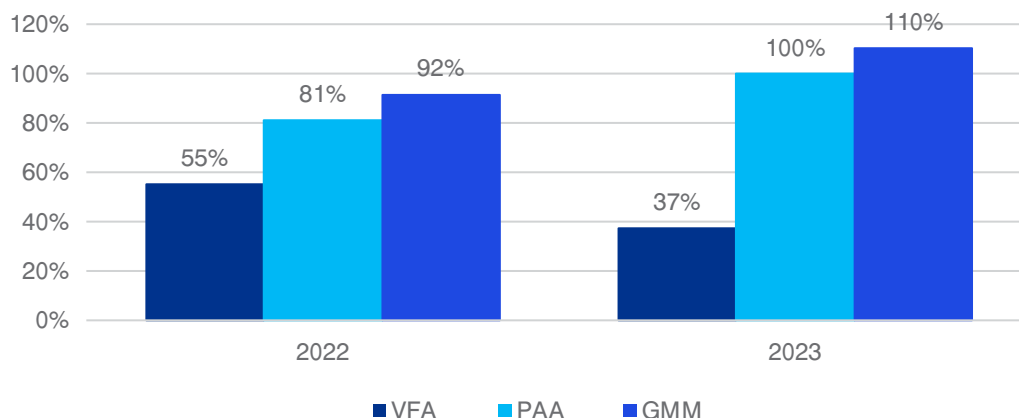
Ασφαλιστικό Αποτέλεσμα προς Ασφαλιστικά Έσοδα – Μετά από ανασφάλιση

Η ίδια εικόνα παρατηρείται και στο καθαρό περιθώριο ασφαλιστικού αποτελέσματος μετά και την επίδραση της ανασφάλισης που μείωσε σημαντικά τις ζημιές που προήλθαν από τα συμβόλαια περιουσίας.

Συνολικά Ασφαλιστικά Έξοδα προς ασφαλιστικά έσοδα

Το κόστος των ασφαλιστικών εργασιών απεικονίζεται στο δείκτη των Ασφαλιστικών Εξόδων προς τα Ασφαλιστικά Έσοδα, το οποίο για το GMM χαρτοφυλάκιο ξεπερνά το 100% για το 2023 υποδηλώνοντας ζημιές από ασφαλιστικές εργασίες. Για το VFA χαρτοφυλάκιο εντούτοις, ο δείκτης εμφανίζεται στο εύρος 37%-55%, υποδηλώνοντας ικανοποιητικά κέρδη για τις σχετικές ασφαλιστικές εργασίες.

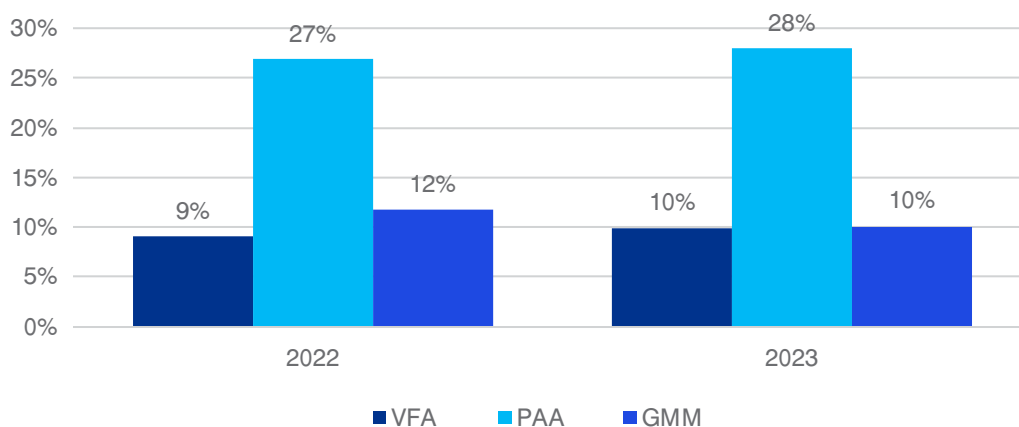

Έξοδα Πρόσκτησης

Πληρωθέντα Έξοδα Πρόσκτησης προς Εισπραχθέντα Ασφάλιστρα

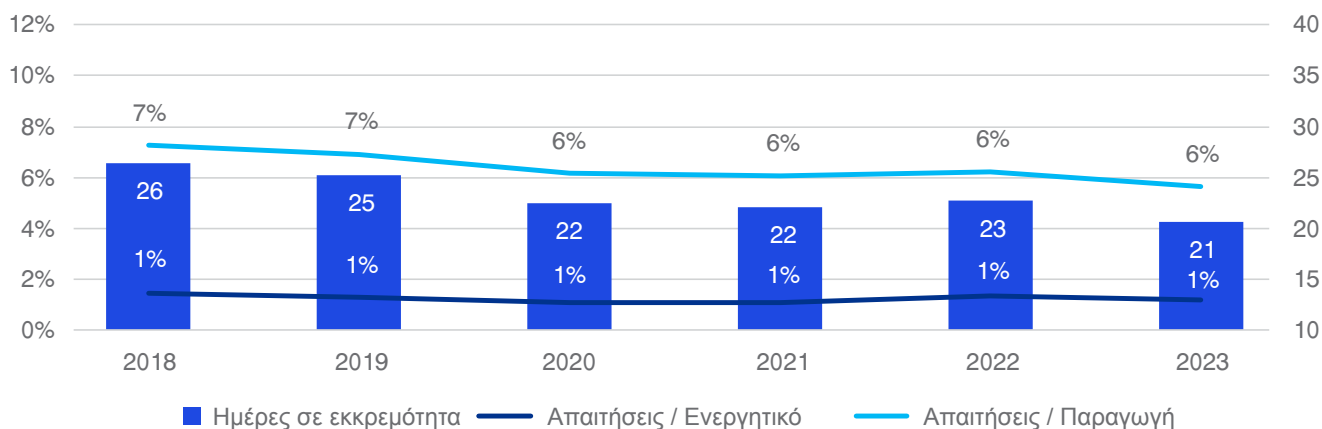
Τα έξοδα πρόσκτησης παραμένουν σημαντικά για όλους τους τύπους των χαρτοφυλακίων με περισσότερο αυτό του κλάδου των αυτοκινήτων και άλλων ετησίως ανανεούμενων συμβολαίων που επιμετρούνται με την μέθοδο PAA.

Ο δείκτης Πληρωθέντα Έξοδα Πρόσκτησης προς Εκδοθέντα Ασφάλιστρα (Acquisition Expense Cash Flows Paid over Collected Premium) είναι οριακά αυξημένος στο 2023 για όλα τα χαρτοφυλάκια εκτός του GMM.

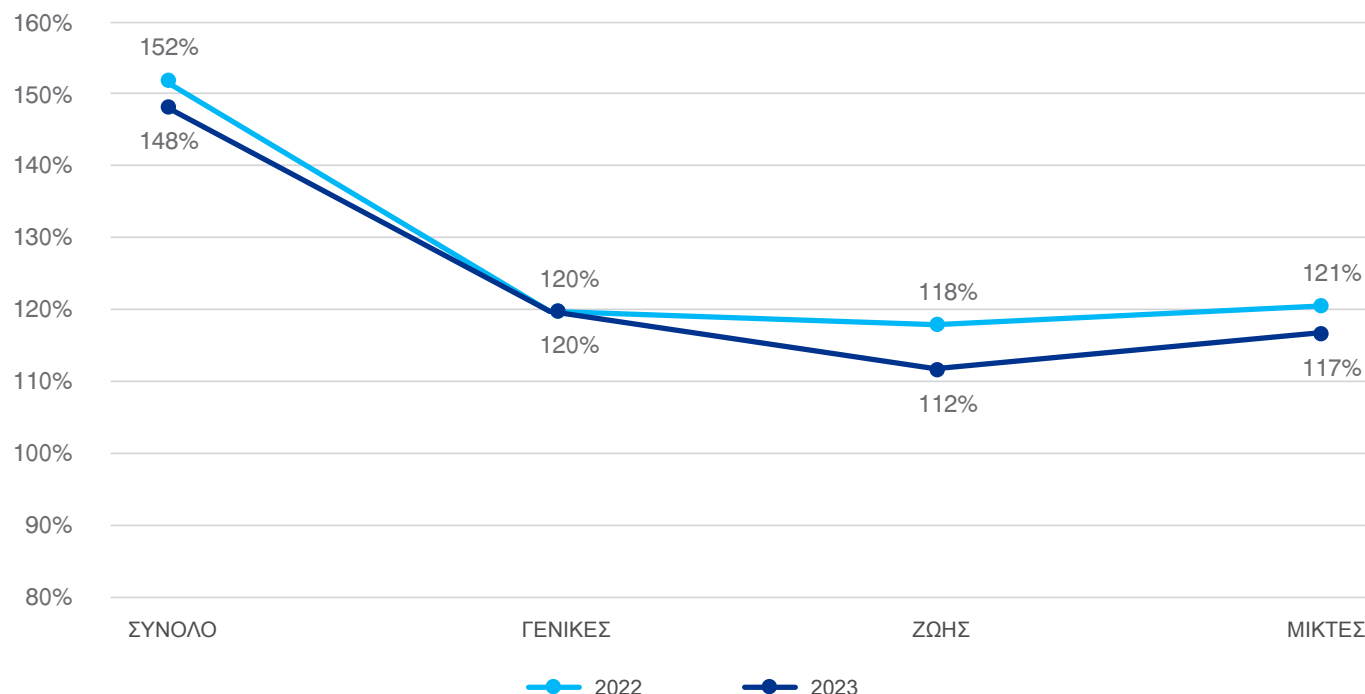
Δείκτης Εισπραξιμότητας

Ο δείκτης εισπραξιμότητας έχει πλέον σταθεροποιηθεί σε περίπου 3 εβδομάδες εκκρεμότητας που επηρεάζεται κυρίως από τις εταιρικές ασφαλίσεις στις οποίες δίδεται πίστωση που φτάνει και τους δύο μήνες για καταβολή ασφαλίσεων. Θεωρούμε το ύψος των απαιτήσεων στο 6% του Ενεργητικού αρκετά υψηλό για τον κλάδο και εκτός ευρωπαϊκής πρακτικής όπου η είσπραξη των ασφαλίσεων προηγείται συνήθως της έκδοσης.

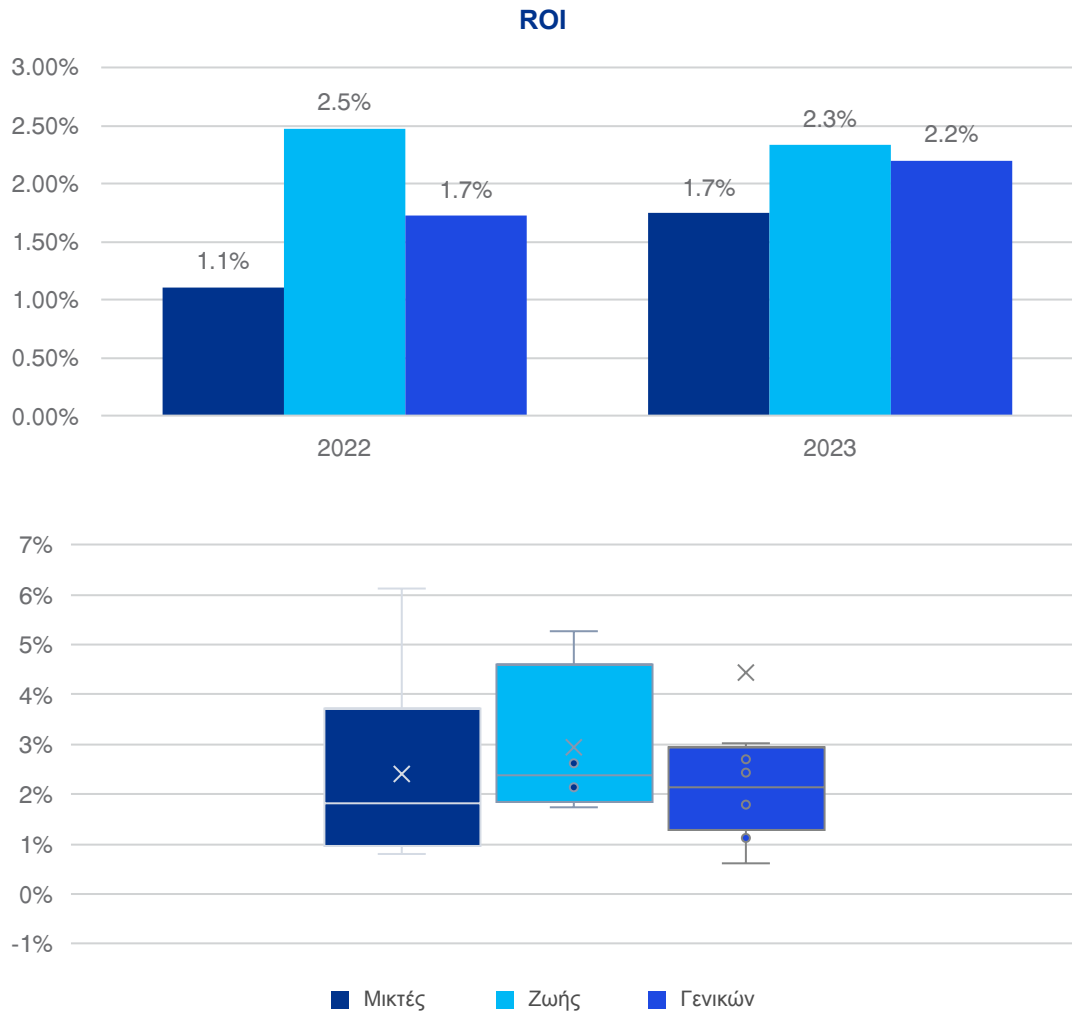
Δείκτης Ρευστότητας

Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές ο συνολικός δείκτης ρευστότητας των εταιρειών, ο οποίος παραμένει σε υψηλά επίπεδα και ελαφρώς μειωμένος στο σύνολο των κλάδων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Απόδοση Επενδύσεων

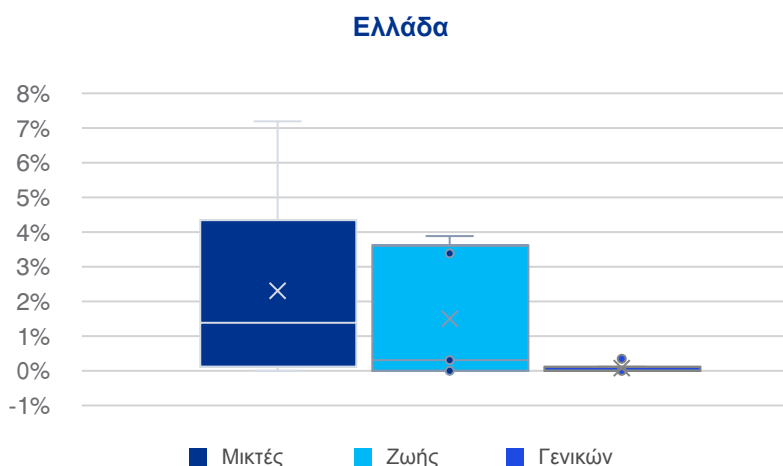
Ο δείκτης της απόδοσης των επενδύσεων (Return On Investments – ROI) παρουσιάζει το σύνολο των εσόδων επενδύσεων (προσαρμοζόμενων με πραγματοποιημένα κέρδη-ζημιές) που εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρήσης προς τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού των εταιρειών. Μεταξύ 2022 και 2023 παρατηρούμε αύξηση και στις μικτές εταιρείες και τις εταιρείες γενικών ασφαλίσεων λόγω της σταθεροποίησης των υψηλών επιτοκίων άρα και ετήσιων προσόδων.

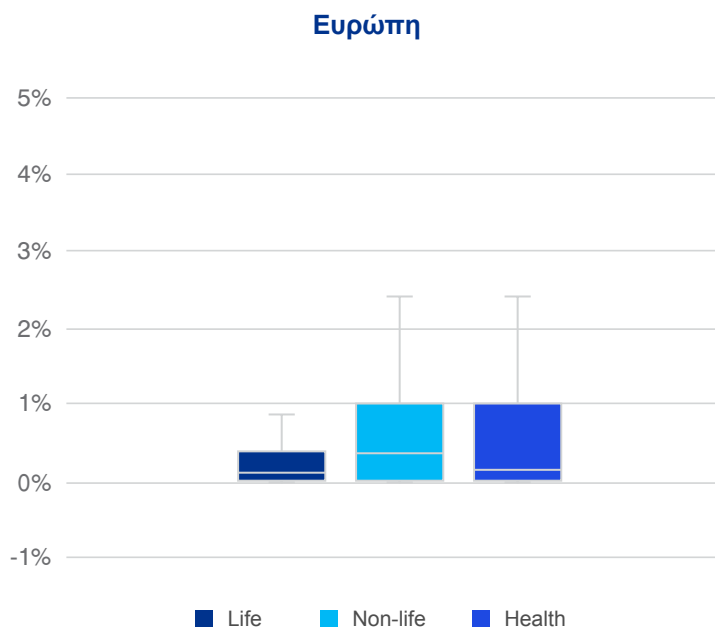
Ζημιογόνα Χαρτοφυλάκια και Σύγκριση με Ευρώπη

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο που εμφανίζεται πλέον στις Οικονομικές Καταστάσεις είναι η ζημιά από τα ζημιογόνα χαρτοφυλάκια που εγγράφεται άμεσα στα αποτελέσματα και αντιστρέφεται εντός της διάρκειας του συμβολαίου ως στοιχείο ανάκτησης. Κατά συνέπεια όταν επιχειρείται η έκδοση μίας ομάδας συμβολαίων με εκτιμώμενο κόστος που ξεπερνάει τα ασφάλιστρα, η ζημιά καταχωρείται άμεσα και όχι μεταγενέστερα μέσω της πληρωμής των τελικών αποζημιώσεων που ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς.

Παρατηρείται ότι για την Ελληνική ασφαλιστική αγορά, ο δείκτης Στοιχείο Ανάκτησης Ζημιάς προς Συνολικές Υποχρεώσεις (Loss Component over Total Liabilities) παρουσιάζει μεγάλο εύρος τιμών για τις μικτές εταιρείες, ενώ εμφανίζεται μικρότερος για τις εταιρείες ζωής. Εύρος δείκτη μικρότερο του 1% παρατηρείται στις εταιρείες γενικών ασφαλίσεων.

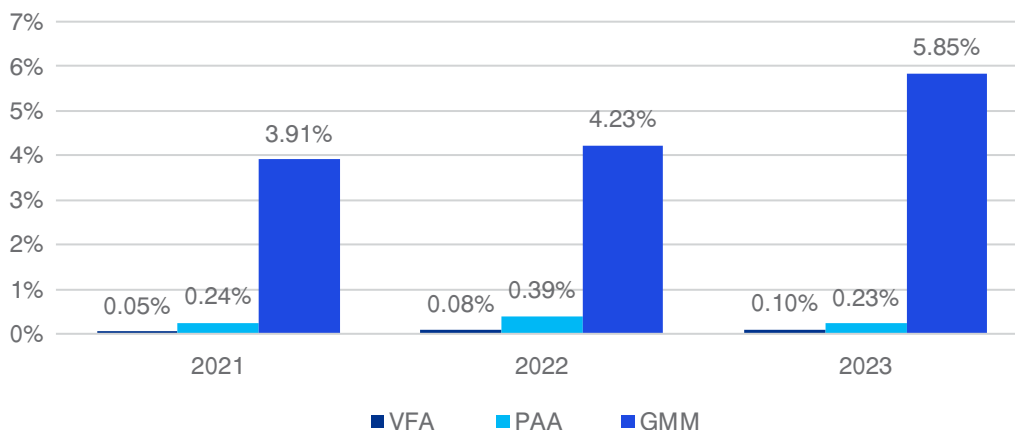

Σύγκριση με την Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά δεν είναι ακριβώς εφικτή, καθώς η παρουσίαση είναι ανά κλάδο ασφάλισης και τον κλάδο υγείας διακριτικά ωστόσο οι μικτές επιχειρήσεις στην Ελλάδα εμφανίζουν ελαφρώς αυξημένα ποσοστά ζημιογόνων χαρτοφυλακίων κατά την έκδοση.

Στοιχείο Ανάκτησης Ζημιάς προς Συνολικές Υποχρεώσεις (ανά Μέθοδο)

Όπως είναι αναμενόμενο το μεγαλύτερο μέρος των ζημιολόγων χαρτοφυλακίων προέρχεται από χαρτοφυλάκια που επιμετρούνται με την GMM μέθοδο ενώ παρατηρείται και σημαντική άνοδος σε σχέση με το έτος μετάβασης.

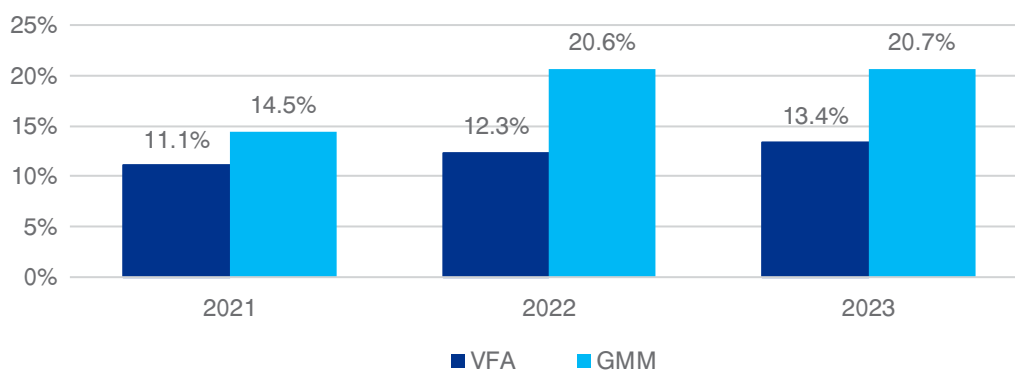
Κερδοφορία χαρτοφυλακίου – Συμβατικό περιθώριο κέρδους (CSM)

Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών προς Συνολικές Ταμειακές Ροές εκπλήρωσης (Ελλάδα)

Η κερδοφορία των χαρτοφυλακίων είναι σημαντικός παράγοντας σταθερότητας των ασφαλιστικών εταιρειών. Η κερδοφορία αυτή επιμερίζεται σταδιακά σε όλο το διάστημα της διάρκειας των συμβολαίων. Με την κερδοφορία αυτή οι ασφαλιστικές πρέπει να καλύψουν και λοιπές μη επιμεριζόμενες δαπάνες και τυχόν έκτακτες ή μη προβλεπόμενες αρνητικές καταστάσεις.

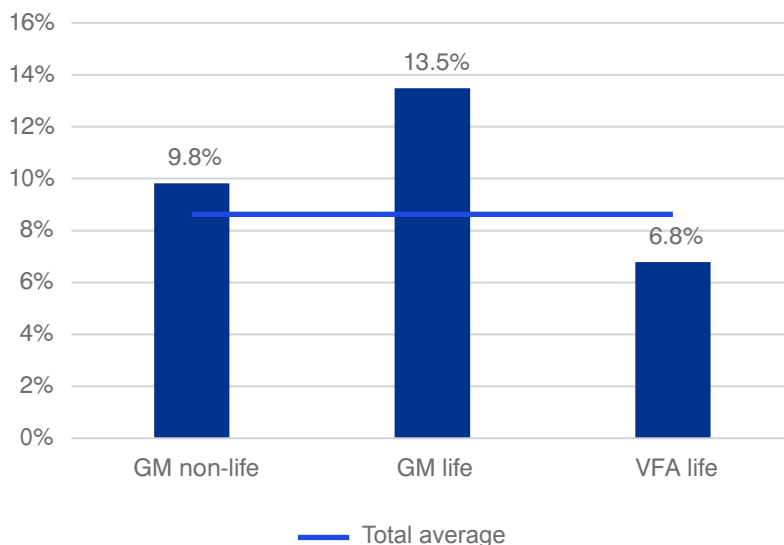
Διαχρονικά ο δείκτης εμφανίζεται σημαντικά μεγαλύτερος για τα GMM χαρτοφυλάκια έναντι των VFA χαρτοφυλακίων, επιβεβαιώνοντας την μεγαλύτερη κερδοφορία των GMM χαρτοφυλακίων.

Συμβατικό περιθώριο κέρδους προς το άθροισμα της παρούσας αξίας ταμειακών ροών και της προσαρμογής μη χρηματοοικονομικού κινδύνου

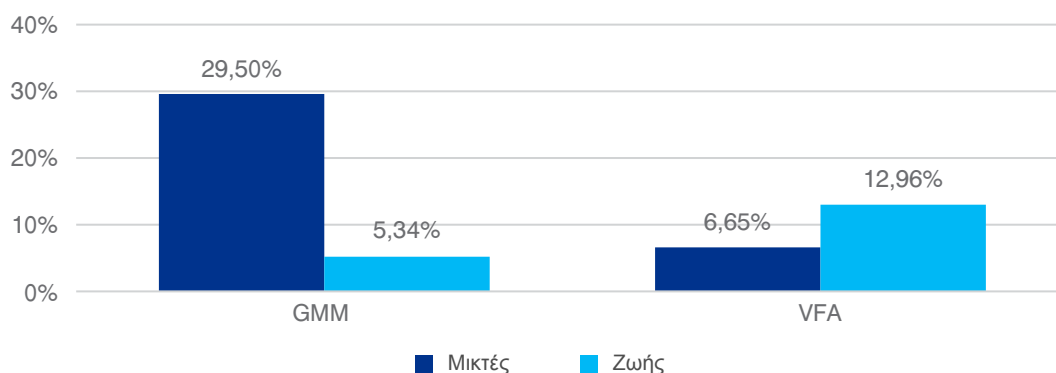

Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών προς Συνολικές Ταμειακές Ροές εκπλήρωσης (Ευρώπη)

Συγκριτικά με την ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά, ο δείκτης για τις εταιρείες ζωής παρουσιάζει παρόμοια εικόνα με την ελληνική αγορά, 13.5% για GMM χαρτοφυλάκια (έναντι 9.48%) και 6.8% για VFA χαρτοφυλάκια (έναντι 5-7%). Οι εταιρείες γενικών ασφαλίσεων στην Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά παρουσιάζουν κυρίως GMM χαρτοφυλάκια, ενώ οι ελληνικές εταιρείες γενικών ασφαλίσεων έχουν υιοθετήσει, κατά κανόνα, το PAA μοντέλο επιμέτρησης.

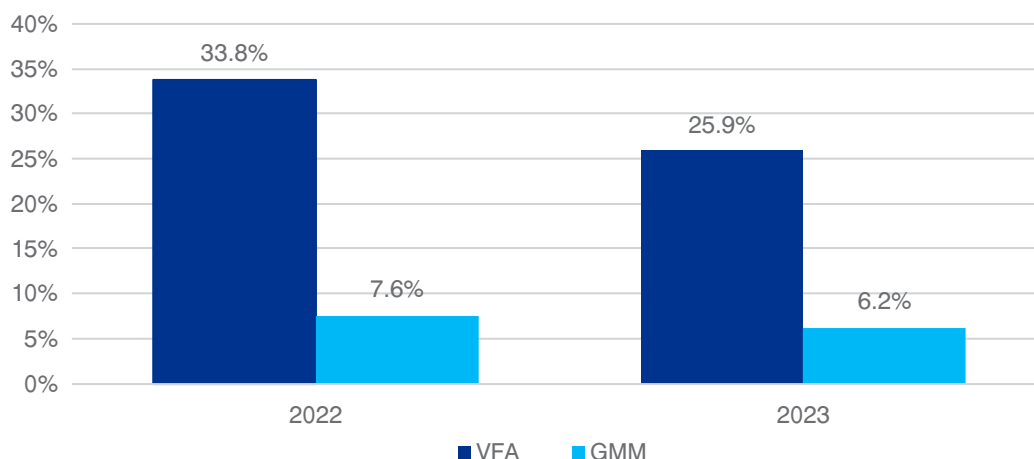

Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών προς Συνολικές Ασφαλιστικές Υποχρεώσεις (Ελλάδα)

Κερδοφορία νέας παραγωγής (CSM νέων συμβολαίων προς συνολικό CSM)

Ο δείκτης Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Νέων Συμβολαίων προς Συνολικό Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους (New Business CSM over Total CSM) απεικονίζει το ποσοστό μελλοντικών κερδών από νέα συμβόλαια σε σχέση με το σύνολο του χαρτοφυλακίου. Για τα VFA χαρτοφυλάκια ο δείκτης εμφανίζει μείωση το 2023, αλλά παραμένει υψηλός ως αποτέλεσμα των υψηλών νέων εργασιών από UL συμβόλαια που οδήγησε και την συνολική παραγωγής σε υψηλότερα επίπεδα. Ο δείκτης για τα GMM χαρτοφυλάκια είναι πολύ χαμηλότερος εμφανίζοντας μικρή μείωση στο 2023.

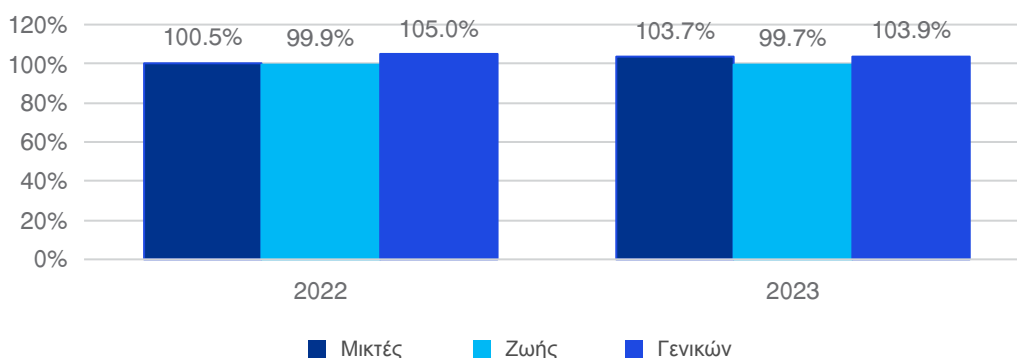
V. Τεχνικές (ασφαλιστικές) προβλέψεις

Δείκτης Τεχνικών Προβλέψεων ΔΠΧΑ 17 (και ΔΠΧΑ 9) σε σχέση με Solvency II

Όπως ήταν αναμενόμενο και είχε επισημανθεί και στις προηγούμενες εκθέσεις με την έλευση του ΔΠΧΑ μειώνονται σημαντικά οι διαφορές στην επιμέτρηση των υποχρεώσεων μεταξύ των δυο οικονομικών αναφορών.

Οι διαφορές στις εταιρείες γενικών ασφαλίσεων επικεντρώνεται κυρίως στην επιλογή των επιτοκίων προεξόφλησης για τις εκκρεμείς αποζημιώσεις.

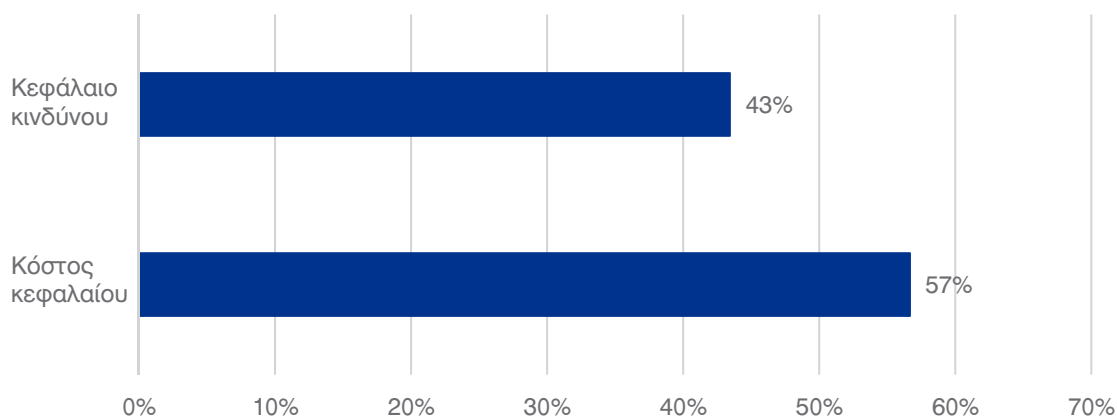
Αντίθετα στις ασφαλίσεις ζωής συνδεμένες με επενδύσεις παρατηρούνται διαφορές όσον αφορά την μέθοδο επιμέτρησης στα ΔΠΧΑ σε σχέση με το Solvency II, ενώ στις ασφαλίσεις Υγείας έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαφορές στην επιλογή των ορίων σύμβασης (contract boundary) όπου μέρος των εταιρειών δηλώνει μακροχρόνια όρια σύμβασης σε συμβόλαια με περιορισμούς στην ανανέωση.

Προσαρμογή Κινδύνου (Risk Adjustment)

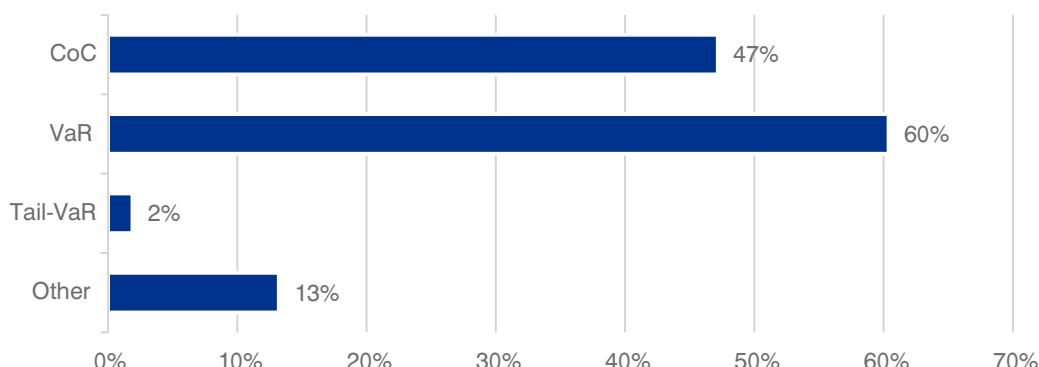
Μεθοδολογία Προσαρμογής μη Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Ελλάδα)

Το 57% των ελληνικών ασφαλιστικών εταιρειών επέλεξαν την μέθοδο κόστος κεφαλαίου (CoC) για τον υπολογισμό της προσαρμογής μη χρηματοοικονομικού κινδύνου, έναντι 43% που επέλεξε την μέθοδο κεφαλαίου κινδύνου (value at risk - VAR).

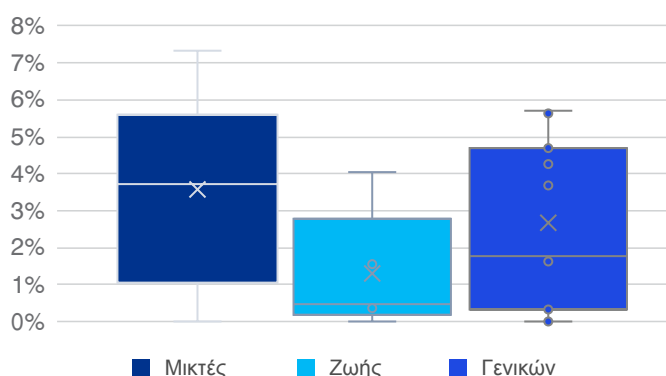
Risk Adjustment calculation – method used (Europe)

Αντίθετα στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά, η εικόνα είναι διαφορετική, με το 60% των εταιρειών να επιλέγουν την VaR μέθοδο, έναντι 47% που επέλεξαν την CoC. Η Tail-VaR μεθοδολογία επιλέχθηκε από το 2% των εταιρειών, ενώ 13% χρησιμοποιούν άλλες μεθόδους. Μέρος των ερωτηθέντων δήλωσε εφαρμογή με περισσότερες από μια μεθόδους με αποτέλεσμα το σύνολο να ξεπερνά το 100%.

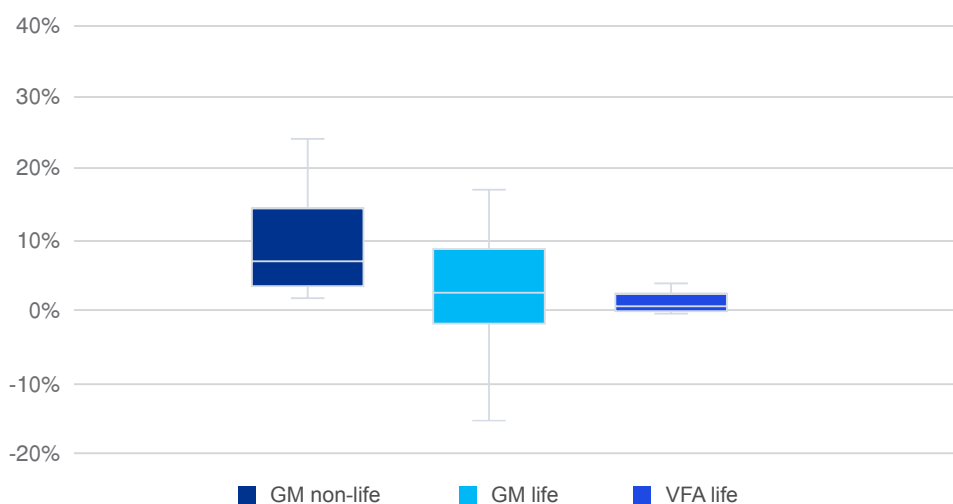
Προσαρμογή μη Χρηματικού Κινδύνου προς Παρούσα Αξία των Μελλοντικών Ροών (Ελλάδα)

Ο δείκτης Προσαρμογή μη Χρηματικού Κινδύνου προς Παρούσα Αξία των Μελλοντικών Ροών (Risk Adjustment προς PVFCF) της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς έχει εύρος τιμών έως 5.5% για μικτές εταιρείες και εταιρείες γενικών ασφαλίσεων, ενώ οι εταιρείες ζωής φτάνουν ως το 3%. Η μέση τιμή του δείκτη διαμορφώνεται σε 4%, 2% και 3% για εταιρείες μικτές, ζωής και γενικών ασφαλίσεων, αντίστοιχα.

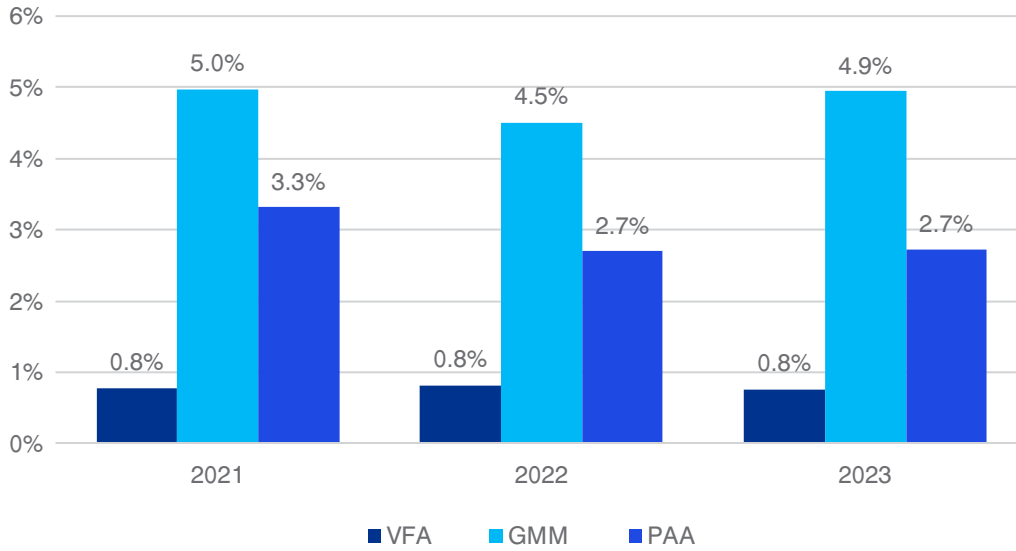
Προσαρμογή μη Χρηματικού Κινδύνου προς Παρούσα Αξία των Μελλοντικών Ροών (Ευρώπη)

Το εύρος τιμών του δείκτη στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά είναι μεγαλύτερο από εκείνο της ελληνικής και μάλιστα παρατηρούνται αρνητικές τιμές για τις εταιρείες ζωής που ακολουθούν το GMM μοντέλο. Ωστόσο, ο δείκτης των ελληνικών εταιρειών ζωής είναι μέσα στο εύρος τιμών του δείκτη των ευρωπαϊκών GM & VFA Life εταιρειών.

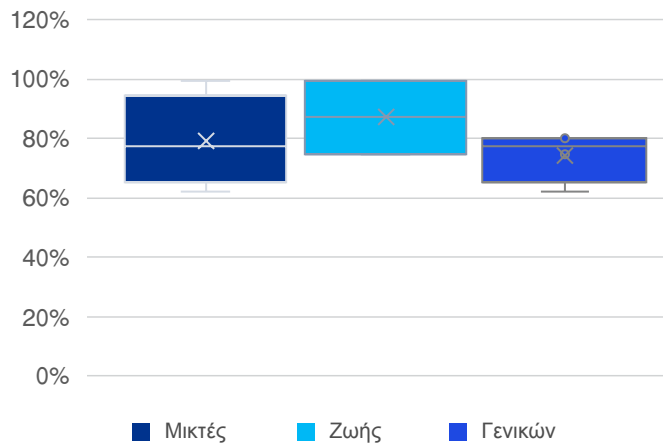
Προσαρμογή μη Χρηματικού Κινδύνου προς Παρούσα Αξία των Μελλοντικών Ροών (per model)

Ο δείκτης Προσαρμογής μη Χρηματικού Κινδύνου προς Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ροών ανα μοντέλο επιμέτρησης μειώνεται μεταξύ 2021 και 2022 για όλα τα χαρτοφυλάκια, ενώ το 2023 εμφανίζει μικρή αύξηση, πλην του GMM χαρτοφυλακίου. Οι μεταβολές από το 2021 οφείλονται και σε επαναπολογισμό εντός του 2022 μετά την πίεση των αναλογιστικών υπηρεσιών κατά την περίοδο της μετάβασης.

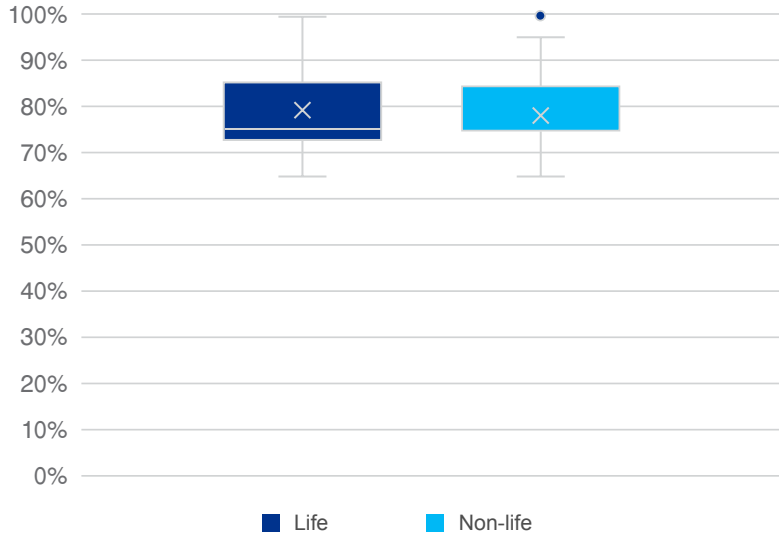
Επίπεδο Εμπιστοσύνης στον υπολογισμό της Προσαρμογής Κινδύνου (Ελλάδα)

Στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, το επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level) που χρησιμοποιείται για την προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου είναι μεταξύ 65% και 99.5%. Μεγαλύτερα ποσοστά χρησιμοποιούνται στις εταιρείες ζωής, ακολουθούν οι μικτές εταιρείες με μεγαλύτερο εύρος ποσοστών, ενώ οι εταιρείες γενικών ασφαλίσεων εμφανίζουν επίπεδα εμπιστοσύνης μικρότερα από 80%.

Επίπεδο Εμπιστοσύνης στον υπολογισμό της Προσαρμογής Κινδύνου (Ευρώπη)

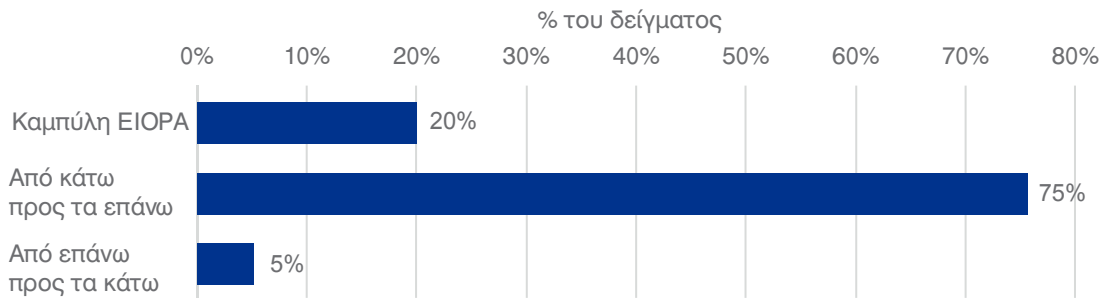
Η εικόνα για την ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά είναι μερικώς διαφοροποιημένη με τα ποσοστά να είναι μεταξύ 70% και 90%, αλλά οι μέσοι όροι δεν εμφανίζονται σημαντικά διαφοροποιημένοι σε σχέση με την ελληνική ασφαλιστική αγορά.

Μέθοδος Προεξόφλησης

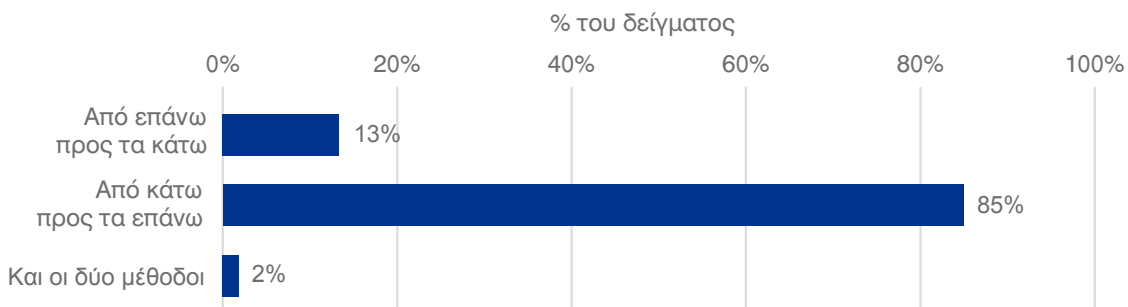
Μέθοδος προσέγγισης προεξόφλησης (Ελλάδα)

Στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, οι εταιρείες στην πλειοψηφία τους (72.22%), επέλεξαν την «από κάτω προς τα πάνω» («bottom-up») προσέγγιση για τον προσδιορισμό της καμπύλης προεξόφλησης, ενώ υπάρχουν και εταιρείες (22%) που επιλέγουν την άνευ κινδύνου καμπύλη προεξόφλησης της ΕΙΟΡΑ με μηδενικό ποσοστό για τον κίνδυνο ρευστότητας. Ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις εταιρειών (5%) που ακολουθούν την «από πάνω προς τα κάτω» («top-down») προσέγγιση.

Μέθοδος προσέγγισης προεξόφλησης (Ευρώπη)

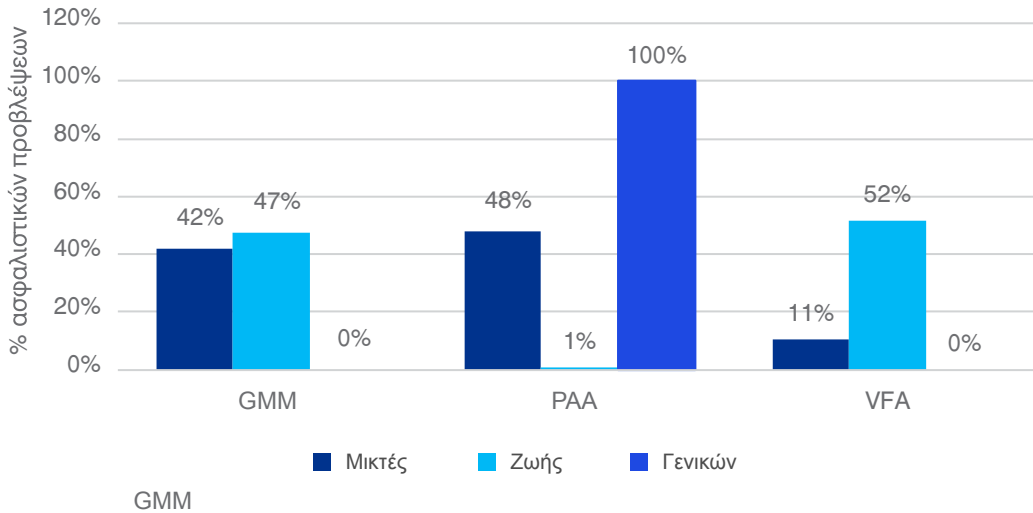
Παρόμοια είναι η εικόνα και στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά, όπου οι εταιρείες επιλέγουν την bottom-up προσέγγιση και ελάχιστες (κάτω από 20%) την top-down. Θα πρέπει να σημειωθεί πως υπάρχει μια μειοψηφία που επιλέγει και τις δύο προσεγγίσεις.

Μέθοδος Επιμέτρησης

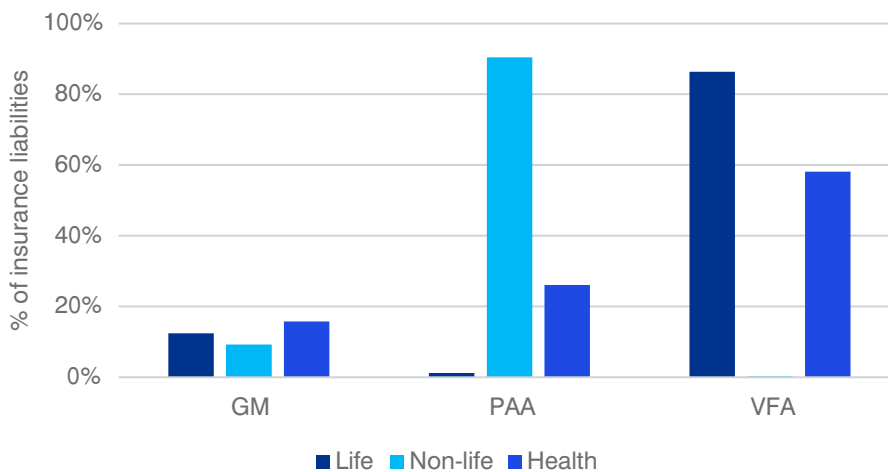
Μέθοδοι Επιμέτρησης (Ελλάδα)

Στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, οι μικτές εταιρείες χρησιμοποιούν κυρίως Γενικευμένο Μοντέλο (GMM) και Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων (PAA) σε ποσοστό 42% και 48% των ασφαλιστικών τους υποχρεώσεων, ενώ 11% των ασφαλιστικών υποχρεώσεων έχουν επιμετρηθεί με Προσέγγιση Μεταβλητής Αμοιβής (VFA). Για τις εταιρείες ζωής τα ποσοστά είναι 47% και 52% για GMM και VFA μέθοδο υπολογισμού αντίστοιχα. Οι εταιρείες γενικών ασφαλίσεων έχουν επιλέξει, κατά κανόνα, την PAA μέθοδο υπολογισμού.

Μέθοδοι Επιμέτρησης (Ευρώπη)

Στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά, οι εταιρείες ζωής εμφανίζουν χαρτοφυλάκια που επιμετρώνται κυρίως με VFA (πάνω από 80%), η GMM μέθοδος χρησιμοποιείται περίπου στο 12%, ενώ ελάχιστες είναι εκείνες που επέλεξαν την PAA μέθοδο. Οι εταιρείες γενικών ασφαλίσεων επέλεξαν την PAA μέθοδο υπολογισμού κυρίως, εμφανίζουν όμως και ασφαλιστικές υποχρεώσεις που επιμετρήθηκαν με την GMM μέθοδο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρατηρούνται (έστω και ελάχιστες) περιπτώσεις εταιρειών γενικών ασφαλίσεων με VFA χαρτοφυλάκια.

VI. Αποζημιώσεις

Στατιστικά στοιχεία Ατυχημάτων Σωματικών Βλαβών

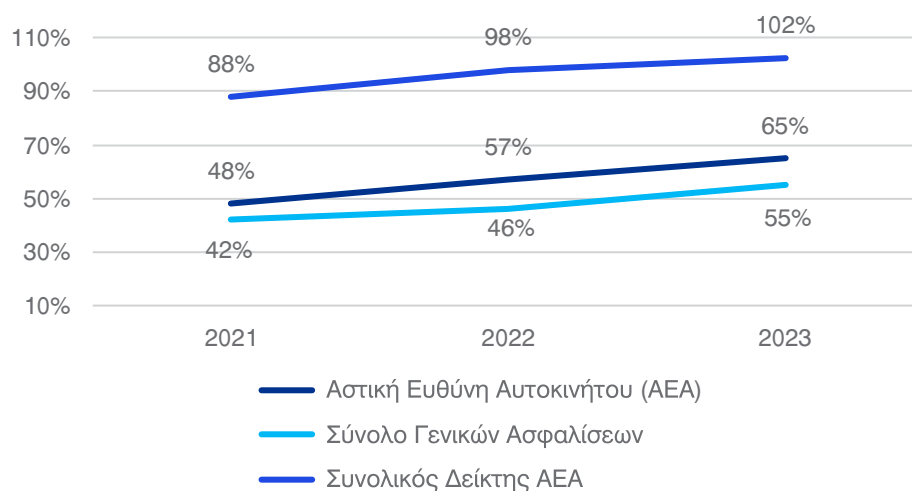
Δεν παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις στον αριθμό των ατυχημάτων με σωματικές βλάβες και τον αριθμό των θανόντων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Ο αριθμός των ατυχημάτων εμφανίζεται ελαφρώς αυξημένος κατά 3% ο οποίος ωστόσο ακολουθεί και τη μεταβολή του αριθμού των οχημάτων σε κυκλοφορία. Αυτό συνάδει και με τη στατιστική επιτηρίδα του αυτοκινήτου όπου η αύξηση των αποζημιώσεων οφείλεται στην άνοδο του μέσου κόστους ζημιάς και όχι στην συχνότητα των ατυχημάτων.

	2020	2021	2022	2023
Αριθμός Οχημάτων σε κυκλοφορία	8.530.050	8.698.421	8.882.981	9.107.496
Σύνολο ατυχημάτων (Σωματικές Βλάβες)	9.083	10.454	10.487	10.812
Αριθμός Σωματικών Βλαβών / 100 χιλ οχήματα	106	120	118	119
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων*	531	574	601	579
Αριθμός Θανατηφόρων ατυχημάτων/100 χιλ οχήματα	6.2	6.6	6.8	6.4
Αριθμός θανόντων	635	624	654	635

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, *Ελληνική Αστυνομία

Δείκτης Ζημιών

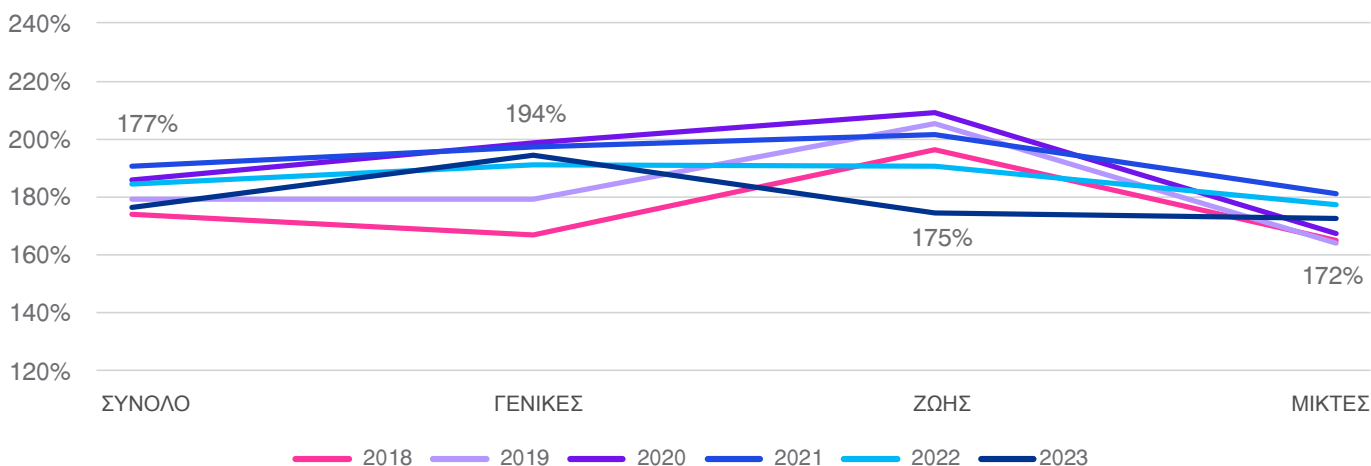
Τα αρνητικά αποτελέσματα των εταιρειών γενικών ασφαλίσεων από το 2022 και το 2023 και ιδιαίτερα αυτών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αυτοκινήτου μαρτυρούν την αρνητική εξέλιξη του δείκτη κόστους ζημιών τόσο σε επίπεδο αποζημιώσεων όσο συνολικά συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών εξόδων (προμήθειες και έξοδα διαχείρισης). Ο συνολικός δείκτης ζημιών (Combined ratio) στην αστική ευθύνη αυτοκινήτου έχει πλέον ξεπεράσει το 100% υποδηλώνοντας το ζημιογόνο χαρακτήρα της κάλυψης αυτής. Οι εταιρείες προσπαθούν μέσα από την προσφορά πακέτων καλύψεων στο αυτοκίνητο που είναι πιο κερδοφόροι να καλύψουν μέρος της ζημιάς αυτής και να καταστήσουν το συνολικό συμβόλαιο αυτοκινήτου κερδοφόρο έστω και οριακά. Και στο σύνολο Γενικών ασφαλίσεων η άνοδος του δείκτη ζημιών είναι σημαντική από το 2021.

VII. Φερεγγυότητα (Solvency II)

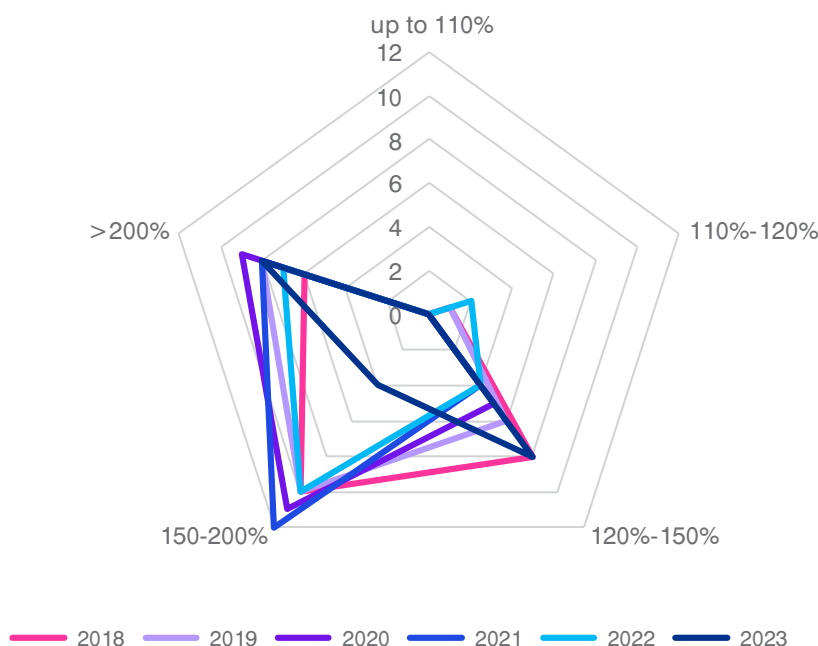
Δείκτης Φερεγγυότητας (SCR)

Ο δείκτης φερεγγυότητας SCR κινήθηκε καθοδικά για δεύτερη συνεχή χρονιά στο 177% από 184% το 2022 και 191% το 2021. Λόγω των φυσικών καταστροφών του καλοκαιριού από τις έντονες πυρκαγιές και τις πλημμύρες του Daniel που συνέβαλλαν στην αύξηση των ζημιών και των αρνητικών αποτελεσμάτων, οι διοικήσεις δεν προέβησαν σε (σημαντική) διανομή μερισμάτων. Επιπλέον οι αποτιμήσεις των χρεογράφων το 2023 λόγω ανόδου της αγοράς επίδρασαν θετικά στο δείκτη αντιστρέφοντας μερικώς τις αρνητικές επιπτώσεις το 2022. Οι Ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις συνεχίζουν να διατηρούν υψηλή φερεγγυότητα και κεφαλαιακή επάρκεια.

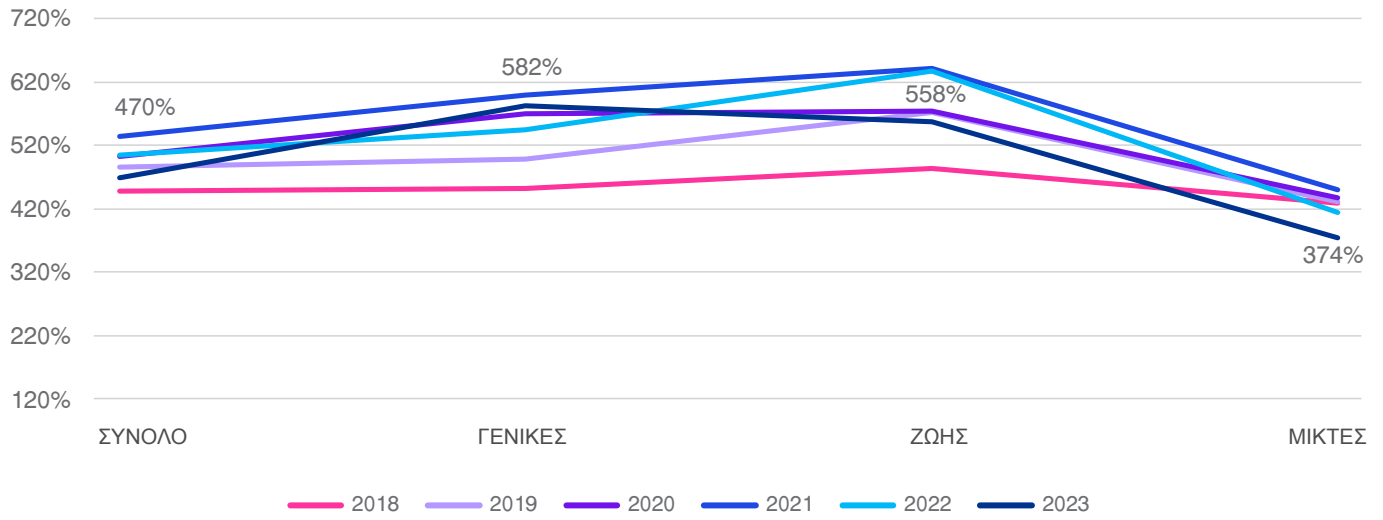
Δείκτης Κάλυψης Φερεγγυότητας (SCR) - Διαστρωματική ανάλυση

Η διαστρωματική ανάλυση δείχνει μετατόπιση αριθμού εταιρειών από το διάστημα 150%-200% σε μικρότερα επίπεδα κυρίως αυτών με γενικές ασφαλίσσεις. Από επενδυτικής πλευράς το επίπεδο των 150% θεωρείται βέλτιστο, ενώ οι εποπτικές αρχές επιθυμούν πολύ μεγαλύτερα επίπεδα ιδιαίτερα όταν δεν υπάρχουν εγγυήσεις ή εταιρείες δεν ανήκουν σε μεγαλύτερους ομίλους

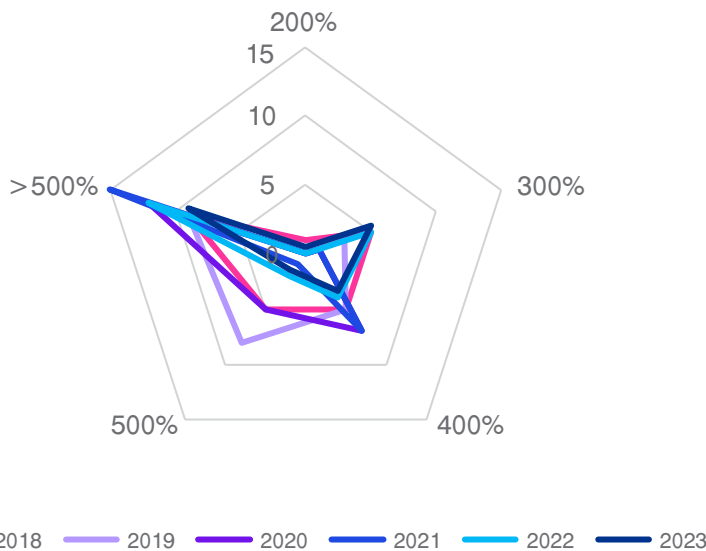
Δείκτης Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαιτήσης MCR

Οι εταιρείες διαθέτουν υψηλό δείκτη MCR. Το 2023 σε σύγκριση με το 2022 και το 2021 παρατηρούμε μετατόπιση των δεικτών σε χαμηλότερα επίπεδα στο 470%.

Δείκτης Κάλυψης Φερεγγυότητας (MCR) - Διαστρωματική ανάλυση

Η διαστρωματική ανάλυση του MCR δείχνει ότι οι εταιρείες διαθέτουν υψηλό δείκτη. Το 2023 σε σύγκριση με το 2022 παρατηρείται μετατόπιση των δεικτών σε χαμηλότερα επίπεδα αλλά εν τούτοις ικανοποιητικά, καθώς στο σύνολο τους οι εταιρείες διαθέτουν δείκτες από 200% και άνω σε συνολικά επιλέξιμα ίδια κεφάλαια για την κάλυψη του MCR (eligible own funds to cover MCR).

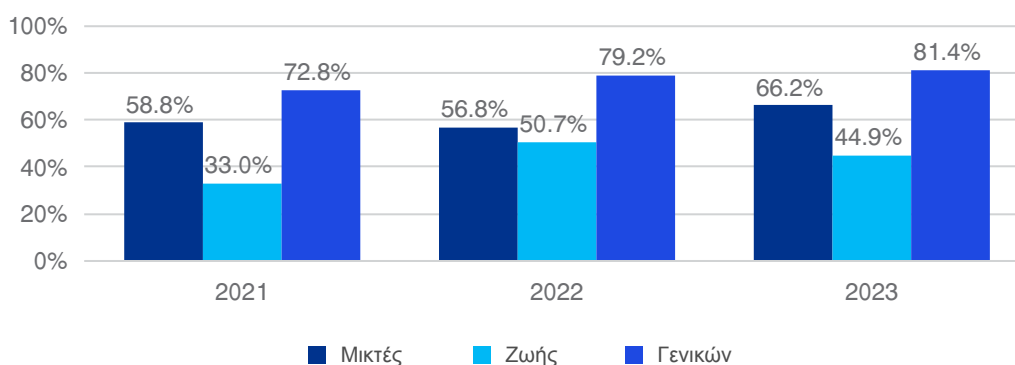
Δείκτης Περιθωρίου Κινδύνου (και Σύγκριση με Προσαρμογή Κινδύνου - ΔΠΧΑ 17)

Προσαρμογή μη Χρηματοοικονομικού Κινδύνου προς Περιθώριο Κινδύνου (Ελλάδα)

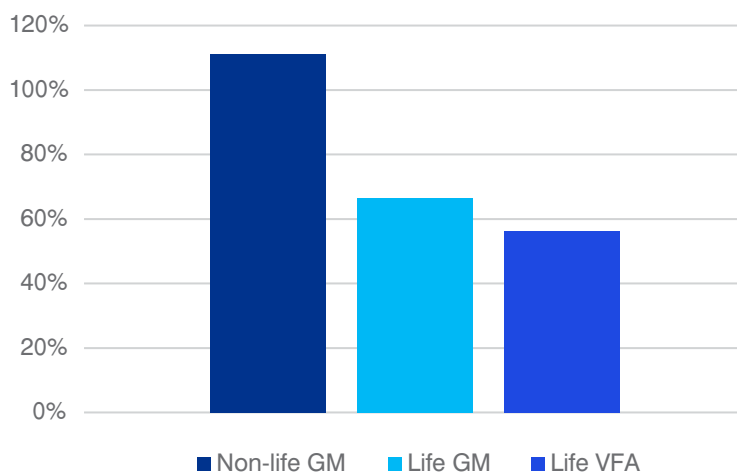
Ο δείκτης Προσαρμογής Κινδύνου (Risk Adjustment) κατά ΔΠΧΑ 17 και ο δείκτης Περιθωρίου Κινδύνου (Risk Margin) Solvency II αφορούν τον ίδιο σκοπό με κοινά χαρακτηριστικά πλην των μεθόδων υπολογισμού σε αρκετές περιπτώσεις.

Ο δείκτης ΔΠΧΑ 17 Προσαρμογή μη Χρηματοοικονομικού Κινδύνου προς Φερεγγυότητα II Προσαρμογή Κινδύνου (IFRS17 Risk Adjustment προς Solvency II Risk Margin) παρουσιάζει τα IFRS17 ποσά να είναι σημαντικά μικρότερα από τα αντίστοιχα του Solvency II που κατά κύριο λόγο οφείλεται στο γεγονός ότι μέρος του χαρτοφυλακίου στα ΔΠΧΑ 17 εμφανίζεται ως επενδυτικό χωρίς Προσαρμογή κινδύνου.

Διαχρονικά παρατηρείται ότι για τις εταιρείες γενικών ασφαλίσεων ο δείκτης αυξάνεται, ενώ για τις μικτές εταιρείες μειώνεται το 2022 για να αυξηθεί το 2023 και να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2021. Οι εταιρείες ζωής παρουσιάζουν αύξηση 20% περίπου μεταξύ 2021 και 2022 που οφείλεται και σε επαναυπολογισμούς, ενώ το 2023 παρατηρείται μείωση κατά 6%.

Προσαρμογή μη Χρηματοοικονομικού Κινδύνου προς Περιθώριο Κινδύνου (Ευρώπη)

Ανάλυση Δείκτη Φερεγγυότητας ανά (βασικό) Κίνδυνο

Το 2023 όπως και το 2022 παρατηρείται σταθεροποίηση του δείκτη κινδύνου αγοράς μετά τη σημαντική αύξηση που παρατηρήθηκε το 2021 ακολουθώντας την αύξηση παραγωγής ζωής με επενδύσεις.

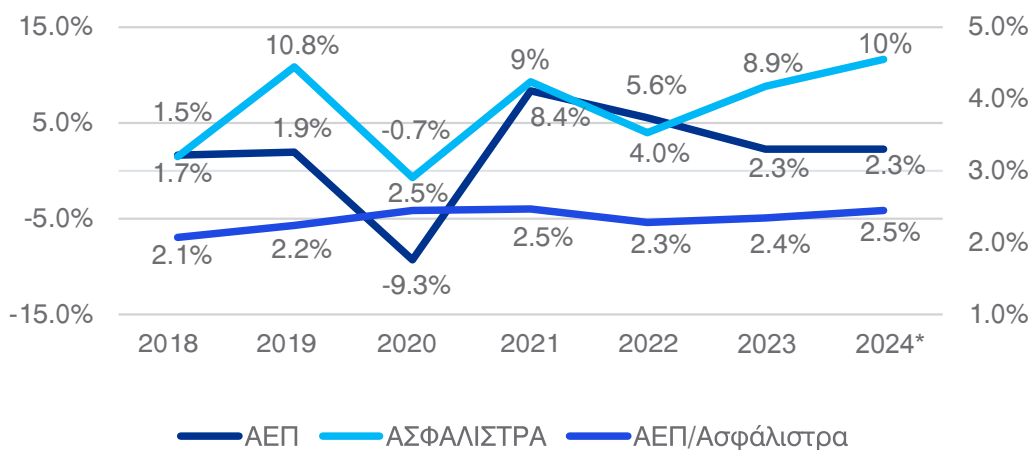
Κατηγορία Κινδύνων	Σύνολο %		Γενικές %		Ζωής %		Μικτές %	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Κίνδυνος αγοράς	51%	51%	45%	41%	71%	70%	35%	41%
Κίνδυνος αθέτησης αντισυμβαλλομένου	7%	10%	7%	13%	5%	7%	10%	11%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά ζωής	15%	17%	0%	0%	24%	29%	13%	15%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά υγείας	18%	17%	2%	2%	10%	12%	30%	25%
Κίνδυνος ασφαλίσεων κατά ζημιών	36%	35%	66%	73%	10%	0%	50%	46%
Όφελος διασπορά / διαφοροποίησης	-35%	-36%	-26%	-28%	-25%	-25%	-47%	-46%
Κίνδυνος άυλων στοιχείων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Βασικός δείκτης φερεγγυότητας SCR	93%	94%	93%	101%	95%	92%	91%	92%
Λειτουργικός κίνδυνος	8%	8%	7%	7%	6%	8%	9%	9%
Δυνατότητα απορρόφησης ζημιών από τεχνικές προβλέψεις	-1%	-1%	0%	-4%	-1%	0%	-1%	-1%
Δυνατότητα απορρόφησης ζημιών από αναβαλ. φορολογία	0%	-1%	0%	-5%	0%	0%	0%	0%
Δείκτης Φερεγγυότητας SCR	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Αναλύσεις και συμπεράσματα

Η Έρευνα

Με σχεδόν 9% άνοδο **Παραγωγής Ασφαλιστρών** (σύμφωνα με την ΕΑΕΕ), η ασφαλιστική αγορά στη Ελλάδα απέδωσε το 2023 σημαντικά καλύτερα από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν που μεταβλήθηκε για την ίδια περίοδο, σε τρέχουσες τιμές, κατά 2.3%. Την αγορά στους κλάδους Ζωής (6%) οδήγησαν τα ομαδικά συνταξιοδοτικά και τα προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις, ενώ για την άνοδο στους γενικούς κλάδους (12%) συνέβαλαν οι κλάδοι πυρός και περιουσίας καθώς και η πληθωριστική αύξηση στο αυτοκίνητο.

Σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία του τρέχοντος έτους εκτιμάται ότι το κλείσιμο του 2024 (*2024) αναμένεται να συνεχιστεί η άνοδος σε παρόμοια επίπεδα με το 2023 και ίσως σε διψήφιο ποσοστό, παρόλο που η μεταβολή του ΑΕΠ θα παραμείνει στο 2.3%. Από το διάγραμμα της σχέσης μεταξύ παραγωγής ασφαλιστρών και ΑΕΠ (που παραμένει σχεδόν στα ίδια επίπεδα) συμπεραίνουμε ότι για να υπάρξει ουσιαστική μεταβολή της συνεισφοράς του κλάδου στην οικονομία απαιτείται σημαντική άνοδο και για μεγάλο χρονικό διάστημα.

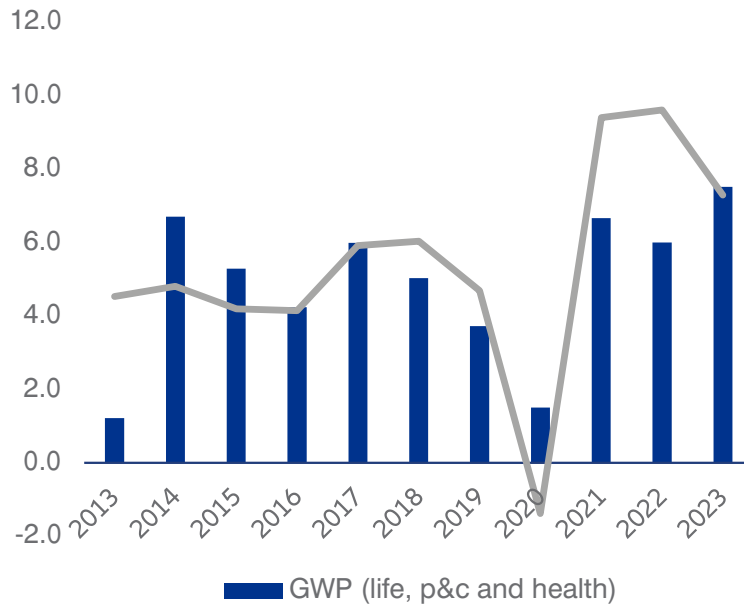

Στην Ευρωπαϊκή Αγορά, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΙΟΡΑ, τα ασφάλιστρα γενικών ασφαλίσεων αυξήθηκαν το 2023 κατά 6% σε σχέση με το 2022, ενώ ο κλάδος ζωής ελάχιστα κατά 1% αν και οι μεταβολές μεταξύ των κρατών είχαν έντονες διακυμάνσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα συμβόλαια με συμμετοχή στα κέρδη αντιπροσωπεύουν πάνω από το ένα τρίτο της συνολικής παραγωγής ζωής.

Παρατηρούμε ότι η μεταβολή της παραγωγής στην Ελλάδα ακολούθησε την τάση που επικράτησε σε παγκόσμιο επίπεδο όπου τα μικτά ασφάλιστρα αναπτύχθηκαν κατά 7.5%, σύμφωνα με την Έκθεση της Allianz για το 2024.

Παγκόσμια Μικτά (εγγεγραμμένα) ασφάλιστρα και Ονομαστικό ΑΕΠ (ετήσια αύξηση)

Πηγή Allianz Global Insurance report 2024

Τα **Ίδια Κεφάλαια (Own Funds)** εμφανίζονται ελαφρώς βελτιωμένα σε σχέση με το 2022 στο ύψος περίπου Ευρώ 3.6 δισ. (Solvency II) λόγω κυρίως της ανόδου τρέχουσας αξίας των επενδύσεων και των θετικών αποτελεσμάτων Ζωής τα οποία ωστόσο αντισταθμίστηκαν με τα αρνητικά αποτελέσματα στις Γενικές Ασφαλίσεις λόγω των καταστροφικών γεγονότων του καλοκαιριού 2023.

Η συνολική **Κερδοφορία** για το σύνολο του δείγματος μειώθηκε το 2023 στα Ευρώ 13 εκ. από Ευρώ 22 εκ. την προηγούμενη χρήση κατά μέσο όρο. Στις Γενικές Ασφαλίσεις υπήρχε σημαντική πίεση στην κερδοφορία λόγω των κραιών φυσικών καταστροφών με τις έντονες πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2023 και τη πλημμύρα Daniel το Σεπτέμβριο.

Οι **Δείκτες Ζημιών** για το 2023 έχουν αυξηθεί κατακόρυφα όπως ακριβώς είχε προβλεφθεί τα προηγούμενα έτη που οφείλεται κυρίως στον πληθωρισμό που επηρεάζει άμεσα το μέσο κόστος ζημιών. Από την στατιστική επετηρίδα ασφάλισης αυτοκινήτων της ΕΑΕΕ το μέσο κόστος των υλικών ζημιών έχει αυξηθεί κατά περίπου 5%, σύμφωνα με την μελέτη της KPMG, το Loss Ratio στην αστική ευθύνη αυτοκινήτου να έχει εκτιναχθεί στο 65% και σχεδόν 10 μονάδες άνοδο σε σχέση με το 2022 (57%). Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των εξόδων πρόσκτησης και του διαχειριστικού κόστους σε επίπεδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτων η υποχρεωτική αυτή κάλυψη είναι πλέον ζημιογόνα με τις λοιπές καλύψεις να βοηθούν εν μέρει στα συνολικά αποτελέσματα του κλάδου αυτοκινήτου.

Το συνολικό ποσό του **Συμβατικού Περιθωρίου Κέρδους (CSM)** που έχει αναγνωριστεί και αφορά κυρίως τους κλάδους Ζωής και Υγείας ανέρχεται πλέον σε Ευρώ 1.3 δισ. (από 1.1 δισ. το 2022). Το ποσό αυτό αναφέρεται στην εκτιμώμενη κερδοφορία των σχετικών εν ισχύ χαρτοφυλακίων και αποτελεί μια σημαντική πληροφορία που δεν υπήρχε πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Για τα παραδοσιακά χαρτοφυλάκια ανέρχεται σε 18% ενώ ο μέσος

όρος μαζί με τα χαρτοφυλάκια επενδυτικών προϊόντων ανέρχεται σε 9%. Η αντίστοιχη κερδοφορία σε επίπεδο Ευρώπης κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα. Παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικό ποσό συμβατικού περιθωρίου κέρδους από μακροχρόνια χαρτοφυλάκια Υγείας που δείχνει ότι οι διοικήσεις των εταιρειών αυτών εκτιμούν ότι τα μελλοντικά ασφάλιστρα (οπότε και οι αυξήσεις τιμολογίων) θα είναι σημαντικά καλύπτοντας τον ιατρικό πληθωρισμό με αποτέλεσμα την κερδοφορία. Η πληροφόρηση του ποσού CSM προσδίδει νέα στοιχεία και όσο αφορά την Συνολική Αξία της επιχείρησης (**Company Value**) όπου το ποσοστό του CSM στην συνολική αξία να αγγίζει το 30% και 40% σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια.

Μια ακόμη σημαντική πληροφορία που μας δίνει το νέο λογιστικό πρότυπο είναι το αμιγώς **Ασφαλιστικό Αποτέλεσμα** (τόσο μικτό όσο και καθαρό μετά από ανασφάλιση) που εμφανίζεται πλέον διακριτά στις Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης (2023:-3%, 2022:25%). Σε αυτό περιλαμβάνεται τόσο το άμεσο κόστος παραγωγής (πχ αποζημιώσεις) όσο και τα έξοδα που επιμερίζονται σε αυτή (Attributable expenses). Το αρνητικό μικτό αποτέλεσμα το 2023 είναι χαρακτηριστικό της επίδρασης των υψηλών αποζημιώσεων από τις φυσικές καταστροφές και την άνοδο του δείκτη αποζημιώσεων στο κλάδο αυτοκινήτου. Η ζημιά του 2023 είναι ουσιαστικά και ο πρόδρομος για τις σημαντικές αυξήσεις των τιμολογίων στο 2024 που οδηγεί και την άνοδο της παραγωγής ασφαλιστρών. Η σχέση μεταξύ των εξόδων που επιρρίπτονται στην παραγωγή (άρα και στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις) επί των συνολικών εξόδων αποτελεί μια ακόμη εξαιρετική πληροφορία για την σύνθεση του κόστους μιας ασφαλιστικής.

Στον τομέα των **Επενδύσεων** παρατηρήθηκε μεταβολή 10% στο συνολικό όγκο τους με ταυτόχρονη βελτίωση της αξίας αλλά και των αποδόσεων. Ο δείκτης απόδοσης για το

2023 ανήλθε σε 2% σε σχέση με το 1.7% το 2022 λόγω της αύξησης των επιτοκίων.

Ο **Δείκτης Κάλυψης Φερεγγυότητας II (SCR)** ανήλθε για το 2023 στο 177% μειωμένος σε σχέση με το 2022 (184%) στο σύνολο των επιχειρήσεων ενώ η ελάχιστη κάλυψη (MCR) ανήλθε σε 470%. Τα ποσοστά αυτά συνάδουν με το μέσο ευρωπαϊκό SCR ratio, το οποίο ξεπερνά το 150% ενώ το MCR παραμένει συνεχώς πάνω από το 300%.

Ο ρόλος των οικονομικών υπηρεσιών έχει πλέον γίνει πιο σύνθετος και εξελίσσεται γρήγορα ανταποκρινόμενος στην κάλυψη πολλαπλών εσωτερικών και εξωτερικών αναγκών. Οι οικονομικές διευθύνσεις για να μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτές τις απαιτήσεις καλούνται να προηγηθούν σε ένα ψηφιακό μέλλον ενώ πλέον και οι ηγέτες των ασφαλιστικών εταιρειών κατανοούν την ανάγκη εκσυγχρονισμού της χρηματοοικονομικής τους λειτουργίας σε όλη την αλυσίδα αξίας για να συμβάλουν στην ανάπτυξη και επίτευξη των στρατηγικών τους στόχων.

Οικονομικές Υπηρεσίες μετά την IFRS 17 εποχή

Πλέον, αν και με μεγάλη καθυστέρηση, όλες οι εταιρείες έχουν δημοσιεύσει τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17. Για τους περισσότερους ασφαλιστές και ιδιαίτερα αυτούς με σημαντικά χαρτοφυλάκια ζωής, η εφαρμογή του λογιστικού προτύπου αλλά και η έκδοση των Οικονομικών καταστάσεων με τις απαιτητικές γνωστοποιήσεις ήταν το αποτέλεσμα μιας επίπονης προσπάθειας που δαπάνησε σημαντικούς πόρους και διήρκεσε μεγάλο διάστημα. Μετά την προσαρμογή αυτή που αποτέλεσε και ένα σημαντικό ορόσημο οι οικονομικές διευθύνσεις εστιάζουν πλέον στη βελτίωση και στην επιτάχυνση των διαδικασιών, στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ομάδων και στη συγκριτική αξιολόγηση έναντι των άλλων εταιρειών του χώρου.

Συνεπώς ο επείγων χαρακτήρας του μετασχηματισμού της Οικονομικής Διεύθυνσης είναι σαφής. Καθώς οι εταιρείες αρχίζουν να κινούνται σε νέους τομείς, να αναπτύσσουν ή επενδύουν σε νέα προϊόντα, οι ηγέτες των οργανισμών αυτών επιζητούν από την οικονομική διεύθυνση να έχει διορατικότητα και να παρέχει συμβουλές και λύσεις σχετικά με τις νέες στρατηγικές, αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζει την διαρκή συμμόρφωση.

Ωστόσο, πολλές λειτουργίες των οικονομικών διευθύνσεων εξακολουθούν να λειτουργούν με παλαιού τύπου πλατφόρμες πληροφόρησης που συνοδεύονται από μη αυτόματες, πολύπλοκες διαδικασίες που απαιτούν παρέμβαση και μη αυτοματοποιημένες εργασίες. Αυτό προκαλεί μεγάλη πίεση στις ομάδες και τα πληροφοριακά συστήματα, που ενώ αγωνίζονται να τηρήσουν τις προθεσμίες υποβολής αναφορών, καλούνται συνεχώς να εξετάζουν τρόπους για να υποστηρίξουν τις νέες πολιτικές και να προσθέσουν αξία στην ευρύτερη επιχείρηση.

Κοιτώντας Μπροστά

Η κινητικότητα της αγοράς

Με τη σταθεροποίηση των επιτοκίων, οι εταιρείες αναμένεται να περάσουν από μια προσέγγιση εξαγορών, με γνώμονα κυρίως την αύξηση του μεγέθους, σε μια πιο στρατηγική προσέγγιση. Οι ασφαλιστικές εταιρείες πιθανότατα θα εκχωρήσουν μη βασικές επιχειρήσεις ή και κλάδους που δεν παράγουν ικανοποιητικές αποδόσεις ή αποτελούν τροχοπέδη και θα αποκτήσουν επιχειρήσεις που προσφέρουν νέες δυνατότητες και θα συμβάλλουν στο μετασχηματισμό και στην καινοτομία.

Στην Ελλάδα παρατηρήσαμε σημαντική κινητικότητα τα τελευταία έτη με εξαγορές ασφαλιστικών και συγχωνεύσεις, με στόχο τη δημιουργία μεγαλύτερων οργανισμών που μπορούν να αντέξουν καλύτερα τον ανταγωνισμό με οικονομίες κλίμακος και να επενδύσουν στο μετασχηματισμό των λειτουργιών και συστημάτων τους που απαιτεί σημαντικά κεφάλαια. Με τη σταδιακή πτώση των επιτοκίων, άρα και τη μείωση των αποδόσεων αλλά και το αυξανόμενο λειτουργικό κόστος και την εξάλειψη των περιθωρίων στο αυτοκίνητο η τάση των εξαγορών, αναμένεται να συνεχιστεί με διαφορετικό ρυθμό, με την εκτίμηση ότι ένας νέος γύρος συναλλαγών θα πραγματοποιηθεί τα επόμενα έτη. Στο πλαίσιο αυτό και λόγω σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, να μην εκπλαγούμε αν δούμε και νέους παίχτες εκτός από τους παραδοσιακούς ασφαλιστές να εισέρχονται στο χώρο και να επενδύουν στην Ελληνική ασφαλιστική αγορά.

Σύμφωνα με άρθρο της McKinsey The Company (Oct 2024) “Investing in Insurance the Value imperative”, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι αν και ο όγκος και η αξία των συναλλαγών για τον παγκόσμιο κλάδο των Private Equity μειώθηκαν κατά 21% και 24% αντίστοιχα, το 2023 αντίθετα όσον αφορά την ασφάλιση, οι επενδύσεις από Private Equity αυξάνονται. Μετά από μια ηρεμία το 2022, η αξία των ιδιωτικών επενδύσεων έχει εκτιναχθεί από περίπου 20 δισεκατομμύρια δολάρια το 2022 και το 2023 σε 27 δισεκατομμύρια δολάρια μέχρι στιγμής το 2024.

Ασφαλιστικός Μετασχηματισμός και Gen AI

Η δημιουργική τεχνητή νοημοσύνη (Gen AI) είναι σχεδόν δεδομένο ότι μπορεί να μεταμορφώσει τις λειτουργίες μιας ασφαλιστικής και να μειώσει το κόστος. Οι ηγέτες των επιχειρήσεων αναμένουν ότι η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να φέρει επανάσταση στις καθημερινές λειτουργίες επιτρέποντας στους υπάλληλους αλλά και στους συνεργάτες τους να βελτιώσουν την επικοινωνία με τους ασφαλισμένους - αντισυμβαλλόμενους, και να αυτοματοποιήσουν τις διαδικασίες ανάληψης, τιμολόγησης και αποζημιώσεων οδηγώντας σε πιο αποτελεσματική και πιο ακριβή λήψη αποφάσεων. Κάθε εταιρεία έχει τις διαφορές της, επομένως και ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμόσει την τεχνητή νοημοσύνη για να λύσει τα μοναδικά προβλήματά της δε θα είναι μια λύση που ταιριάζει σε όλους.

Αντιμέτωπιση της έλλειψης ταλέντων

Ενώ οι μεγαλύτερες εταιρείες θεωρητικά έχουν πλεονέκτημα προσέλκυσης ταλέντων σε σχέση με τις

μικρότερες εταιρείες, εντούτοις όλοι αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις όσον αφορά την προσέλκυση και διατήρηση ατόμων με τεχνογνωσία. Η εύρεση εργαζομένων με τεχνολογικές ικανότητες είναι σημαντική για τους οργανισμούς που επιδιώκουν να δημιουργήσουν ένα επιχειρηματικό μοντέλο με επίκεντρο τον πελάτη που θα τους βοηθήσει να συγκεντρώσουν πολύτιμα δεδομένα πελατών. Για να αντιμετωπίσουν την έλλειψη ταλέντων, οι εταιρείες θα πρέπει να επικεντρωθούν τόσο στην προσέλκυση ταλέντων με γνώσεις τεχνολογίας όσο και στην αναβάθμιση των υφιστάμενων εργαζομένων με δεξιότητες Generative AI για να υποστηρίξουν το μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον.

Κλιματική Αλλαγή

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα τα τελευταία έτη έχουν υπογραμμίσει τη σημασία της απόκτησης ασφάλισης. Η συχνότητα και η σφοδρότητα των φυσικών καταστροφών έχουν οδηγήσει σε υψηλότερες ασφαλιστικές αποζημιώσεις που προκαλούν πρόσκαιρες ζημιές για τις ασφαλιστικές εταιρείες αλλά και αναδεικνύουν το όφελος της ασφάλισης. Η αντίδραση σε αυτό το νέο περιβάλλον είναι η επέκταση της ασφάλισης και η αναβάθμιση της ασφάλειας των περιοχών με μεγαλύτερο κίνδυνο αλλά και της προστασίας των ακινήτων για μετριασμό του κινδύνου με στόχο την συγκράτηση των τιμών.

Γενικές Ασφαλίσεις

Η γενική στρατηγική των διοικήσεων εταιρειών των γενικών ασφαλίσεων και ιδιαίτερα των μικρό-μεσαίων χαρακτηρίζεται κυρίως από την αποφυγή επενδύσεων και την έκθεση σε μεγάλους κινδύνους, την αρέσκεια σε γνωστές συνταγές χαμηλού ρίσκου με ικανοποιητικές αποδόσεις (υποχρεωτικοί κλάδοι και αυτοκίνητο) και την εστίαση στη διατήρηση υψηλών δεικτών φερεγγυότητας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υστερούν σε νέες ιδέες, καινοτομία και εκσυγχρονισμό και να διστάζουν στην ανάληψη νέων κινδύνων. Η αύξηση των αποζημιώσεων από την άνοδο του πληθωρισμού μαζί και με την επίπτωση από τις καταστροφικές ζημιές πίεσαν σημαντικά τα αποτελέσματα των εταιρειών του κλάδου με μοναδικό μερικό αντίβαρο τις καλύτερες αποδόσεις των επενδύσεων λόγω της άνοδου των επιτοκίων. Εντούτοις η στρατηγική της συγκράτησης των εξόδων για πλεονέκτημα στην τιμολόγηση σε σχέση με τις μεγαλύτερες εταιρείες δείχνει ξεπερασμένη ενώ πλέον δέχεται πιέσεις από διάφορες πλευρές. Πίεση τόσο από την πλευρά των Εταιρειών Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ) που λόγω του ιδιαίτερου καθεστώ τους δεν μπορούν να τις ανταγωνιστούν επι ίσοις όροις, αλλά και πλέον από την πλευρά των μεγάλων εταιρειών όπου μέσω της ενδυνάμωσης στους με οικονομίες κλίμακος και χρήση της τεχνολογίας μπορούν να συγκρατήσουν το ανά μονάδα κόστος σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το παρελθόν. Η συγκράτηση πλέον του συνολικού δείκτη κόστους στον κλάδο αυτοκινήτου έστω και σε οριακά επίπεδα κάτω του 100% δεν είναι εύκολη υπόθεση, και επομένως η αλλαγή της στρατηγικής δείχνει πλέον μονόδρομος, δεδομένης της διατήρησης του πληθωρισμού και της αναμενόμενης πτώσης των αποδόσεων επενδύσεων. Η στόχευση

σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι μέρος της στρατηγικής της επόμενης μέρας.

Ανάπτυξη των Εταιρειών Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών στην Ελλάδα

Η ισχυρή ανάπτυξη των ΕΠΥ στην Ελλάδα δεν είναι νέο φαινόμενο. Ωστόσο με νεότερα στοιχεία της αγοράς τοποθετούν πλέον τα μερίδια ΕΠΥ σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα και άνω του ενός δις. ευρώ με συνεχή αύξηση παραγωγής κάθε χρόνο. Στο γεγονός αυτό συμβάλλουν κυρίως τα εξαιρετικά χαμηλά τιμολόγια που προσφέρουν διέξοδο σε μερίδα καταναλωτών που δεν αναγνωρίζει ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία και διαφοροποίηση σε αυτή την υποχρεωτική κάλυψη.

Εφόσον ο τύπος αυτός της δραστηριότητας καθίσταται εξαιρετικά σημαντικός για το χώρο της ασφάλισης, η εξασφάλιση του υγιή ανταγωνισμού και ίσων όρων, χωρίς να υποβαθμίζεται το όφελος των καταναλωτών θα πρέπει να είναι στην προτεραιότητα της πολιτείας και των φορέων. Τυχόν πρωτοβουλίες για εκκίνηση ειλικρινούς συζήτησης επί των ωφελειών αλλά και τυχόν ιδιαίτερων προβλημάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία τους αλλά και τρόποι αντιμετώπισης αυτών θα λειτουργήσει προς την σωστή κατεύθυνση με στόχο την προστασία αυτών που λειτουργούν με ορθές πρακτικές και με μακροπρόθεσμες πολιτικές και συμβάλουν στη συγκράτηση των τιμολογίων προς όφελος των καταναλωτών και των διαχωρισμό αυτών που ακολουθούν ευκαιριακές στρατηγικές. Η επιβάρυνση του Επικουρικού Ταμείου σε περίπτωση αποτυχίας ελέγχου η οποία βαρύνει όλους τους καταναλωτές μέσω των εισφορών σε κάθε τιμολόγιο, δεν επιτρέπει εφησυχασμό. Η έλλειψη δημοσίευσης απαραίτητων οικονομικών στοιχείων, η απουσία τακτικών ελέγχων, η αδυναμία επιβολής μετατροπής τους σε κατηγορία επιχειρήσεων μόνιμης εγκατάστασης αυτών που διαθέτουν τα σχετικά χαρακτηριστικά, μαζί με την καθυστέρηση απονομής δικαιοσύνης (σχετικά με βαριά ατυχήματα) ανοίγει πόρτες για ευκαιριακές στρατηγικές.

Ασφαλίσεις Ζωής

Η Κερδοφορία των γραμμών ασφάλισης ζωής (εκτός υγείας) τα τελευταία χρόνια είναι αξιοσημείωτη καθώς με την άνοδο των επιτοκίων οι εταιρείες επωφελήθηκαν διπλά τόσο από τις επενδυτικές αποδόσεις όσο και σε επίπεδο τζίρου από την αύξηση του ενδιαφέροντος των καταναλωτών για αποταμιευτικά προϊόντα. Ωστόσο, καθώς τα επιτόκια και ο πληθωρισμός σταθεροποιούνται, η πρόσβαση σε καινοτόμα επενδυτικά προϊόντα γίνεται ευκολότερη με τους καταναλωτές να έχουν περισσότερες επιλογές, οι ασφαλιστές Ζωής και τα κανάλια διανομής τους πρέπει να μετασχηματιστούν. Επιβάλλεται να εξελίξουν την λειτουργία και την σχέση τους με τους πελάτες με στόχο την διατήρηση της ανταγωνιστικότητας σε ένα μέσο-μακροπρόθεσμο επίπεδο με ταυτόχρονο περιορισμό της έκθεσης και κεφαλαιακής επιβάρυνσής τους από χαρτοφυλάκια με εγγυημένα υψηλά επιτόκια. Οι διοικήσεις θα κριθούν από την ικανότητα των εταιρειών να παράγουν ελεύθερα κεφάλαια για τη βελτιστικοποίηση καταβολής μερισμάτων και πραγματοποίησης στρατηγικών επενδύσεων.

Σημαντική πληροφορία

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε επιλεγθέν δείγμα 20 εταιρειών ιδιωτικής ασφάλισης. Η ανάλυση των αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις και λοιπές οικονομικές αναφορές δεν αποτελεί από μόνη της εργαλείο για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ή για τη λήψη αποφάσεων. Η KPMG δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων των πηγών πληροφόρησης και τη χρησιμοποίηση των δεικτών ή σχολιασμών πέραν της γενικής ανάλυσης της ασφαλιστικής αγοράς στο σύνολό της και όχι σε επιμέρους στοιχεία ή εταιρείες. Επισημαίνεται ότι ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί υπαινιγμό για την αποδοτικότητα ή φερεγγυότητα των επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά. Η ανωτέρω ανάλυση δεν αποτελεί βάση για επενδυτική επιλογή. Οι επενδυτές ή οι ασφαλιζόμενοι θα πρέπει να συμβουλευούνται από επαγγελματίες του χώρου πριν από κάθε επιλογή τους. Πηγές πληροφόρησης: Ανάλυση KPMG, ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, Εκθέσεις Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικής Κατάστασης (SFCRs), EAAE, Insurance Europe, EIOPA, IMF, Τράπεζα της Ελλάδος, στοιχεία από εταιρικά και λοιπά web sites.

Σχετικά με την KPMG International

Η KPMG είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός ανεξάρτητων εταιρειών παροχής Ελεγκτικών, Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι εταιρείες μέλη της KPMG International Limited («KPMG International») δραστηριοποιούνται και παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες με την επωνυμία «KPMG». Ο όρος «KPMG» μπορεί να αναφέρεται σε ξεχωριστές εταιρείες μέλη του οργανισμού της KPMG ή σε μια ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη ταυτόχρονα. Οι εταιρείες της KPMG δραστηριοποιούνται σε 143 χώρες και περιοχές, ενώ απασχολούν στις εταιρείες-μέλη παγκοσμίως περισσότερους από 273 000 συνεταιίρους και εργαζομένους. Κάθε εταιρεία της KPMG είναι μια νομικά διακριτή και αυτοτελής οντότητα και αυτοχαρακτηρίζεται ως τέτοια. Κάθε εταιρεία-μέλος της KPMG είναι υπεύθυνη για τις δικές της υποχρεώσεις και ευθύνες. Η KPMG International Limited είναι ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Η KPMG International Limited και οι σχετικές με αυτή οντότητες δεν παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη δομή μας μπορείτε να επισκεφθείτε τη σελίδα home.kpmg/governance.

Η KPMG στην ελληνική αγορά

Με περισσότερα από 50 χρόνια δράσης στην Ελλάδα, παρέχουμε μέσω 4 εταιρειών, ολοκληρωμένες ελεγκτικές, φορολογικές, λογιστικές, νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ελληνικές και διεθνείς εταιρείες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Απασχολούμε στα γραφεία μας στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη περισσότερα από 800 άτομα, υψηλού επιπέδου επαγγελματίες, με σημαντική και εξειδικευμένη εμπειρία. Είμαστε πιστοποιημένη εταιρεία κατά τα διεθνή πρότυπα ISO 27001:2013 και ISO 9001:2015 ενώ παράλληλα διαθέτουμε και εσωτερικό Διεθνές Σύστημα Ποιότητας καθώς και Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης έργων που αναλαμβάνουμε.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε:

Φίλιππος Κάσσος
Γενικός Διευθυντής
Ελεγκτικό Τμήμα,
Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα
pkassos@kpmg.gr

Βασιλική Σκέλλα
Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια
Αναλογιστικές και Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
KPMG στην Ελλάδα
vskella@kpmg.gr

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Λεωφόρος Συγγρού 44
117 42 Αθήνα
Τηλ.: +30 210 6062100
Fax: +30 210 6062111

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου
Philippos Business Center
Τ.Θ. 8405, 57001 Θέρμη
Τηλ.: +30 2310 55 09 96
Fax: +30 2310 54 36 70

e-mail: info@kpmg.gr
kpmg.com/gr

kpmg.com/socialmedia

GEMH 001352601000

© 2024 KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του διεθνούς οργανισμού ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Limited, ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν είναι γενικής φύσης και δεν προορίζονται να αντιμετωπίσουν τις περιστάσεις οποιουδήποτε συγκεκριμένου ατόμου ή οντότητας. Παρόλο που καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουμε ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε ότι αυτές οι πληροφορίες είναι ακριβείς την ημερομηνία παραλαβής τους ή ότι θα συνεχίσουν να είναι ακριβείς στο μέλλον. Κανένας δεν πρέπει να ενεργεί βάσει αυτών των πληροφοριών χωρίς κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή και χωρίς ενδελεχή εξέταση της συγκεκριμένης κατάστασης. Το όνομα και το λογότυπο της KPMG είναι εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται με άδεια του διεθνούς οργανισμού της KPMG από τις ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη.